omgevingsvergunning

Harlingen - EOS Riedpolder

Harlingen

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM	24-07-206
IMRO IDN	NL.IMRO.0072.20260501-0001
PROJECT	Planologische advisering batterijopslag Harlingen
PROJECTLEIDER	T. de Jong
OPDRACHTGEVER	Lokaalstroom B.V., B. Kimkes
PROJECTNUMMER	20260501
AUTEUR	J.C. Busscher
STATUS	concept

DISCLAIMER

© Rho Adviseurs B.V.

Niets uit dit drukwerk mag door anderen dan de opdrachtgever worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Rho Adviseurs B.V., behoudens voor zover dit drukwerk wettelijk een openbaar karakter heeft gekregen. Dit drukwerk mag zonder genoemde toestemming niet worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

AVG

Onze producten worden vrijgegeven conform het protocol en eisen uit het kwaliteitssysteem van Rho Adviseurs B.V. Daarbij wordt niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen. In het kader van de AVG worden, voorafgaand aan publicatie of bij uitlevering aan derden, persoonsgegevens van derden in onze producten geanonimiseerd. In het belang van de advisering en herkenbaarheid worden bedrijfsgegevens van Rho Adviseurs B.V., namen, e-mailadres(sen) en telefoonnummer(s) van adviseur(s), zijnde auteur(s) van het rapport of de projectleider van het onderhavige project, niet geanonimiseerd.

Inhoudsopgave

Ruimtelijke onderbouwing **5**

Hoofdstuk 1 **Inleiding** **6**
1.1 Aanleiding 6
1.2 Projectgebied 6
1.3 Procedure 7
1.4 Leeswijzer 8

Hoofdstuk 2 **Beschrijving van het project en zijn omgeving** **9**
2.1 Huidige situatie 9
2.2 Toekomstige situatie 13

Hoofdstuk 3 **Participatie** **18**
3.1 Bestuurlijk vooroverleg 18
3.2 Participatie met de omgeving 19

Hoofdstuk 4 **Beleid en regelgeving** **21**
4.1 Inleiding 21
4.2 Rijksbeleid 21
4.3 Regionaal beleid 22
4.4 Provinciaal beleid 23
4.5 Waterschapsbeleid 26
4.6 Gemeentelijk beleid 27
4.7 Conclusie 27

Hoofdstuk 5 **Aspecten fysieke leefomgeving** **28**
5.1 Algemeen 28
5.2 Omgevingsveiligheid 30
5.3 Water 33
5.4 Cultureel erfgoed 34
5.5 PKB-Waddenzee en Waddengebied 37
5.6 Ecologie: gebiedsbescherming 38
5.7 Ecologie: soortenbescherming 39
5.8 Welstand 40
5.9 Duurzaamheid & Klimaatadaptatie 41

Hoofdstuk 6 **Economische uitvoerbaarheid** **42**

Hoofdstuk 7 **Belangenafweging en conclusie** **44**

Ruimtelijke onderbouwing

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Lokaalstroom B.V. wil nabij het bestaande windmolenpark 'Riedpolder' een Energie-opslagsysteem (hierna: EOS) ontwikkelen. De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de realisatie van een EOS naast het bestaande windpark, gelegen langs de A31 tussen Harlingen en Franeker, voor een periode van maximaal 25 jaar. De aanleiding voor de voorgenomen ontwikkeling is de structurele netcongestie in de regio, waardoor windturbines regelmatig worden afgeschakeld en flexibiliteitsoplossingen noodzakelijk zijn.

De voorgenomen ontwikkeling is niet mogelijk op basis van het omgevingsplan van gemeente Harlingen. De regels uit het bestemmingsplan 'Buitengebied Harlingen' (vastgesteld 08-11-2017 - geheel onherroepelijk in werking) maken deel uit van het omgevingsplan en zijn van toepassing op het projectgebied. Het project is in strijd met de geldende planologische regeling omdat het realiseren van een EOS niet is toegestaan.

De voorgenomen ontwikkeling kan mogelijk worden gemaakt door middel van een omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (hierna: BOPA). Onderdeel van een aanvraag voor een BOPA is een motivering waarin staat dat sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) en aan de instructieregels van het Rijk en provincie Fryslân. De voorliggende ruimtelijke onderbouwing voorziet in deze motivering.

1.2 Projectgebied

Het projectgebied waarop de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor de BOPA betrekking heeft, is gelegen nabij de A31, ten noordoosten van Harlingen. De locatie ligt in het buitengebied. Het projectgebied ligt binnen het kadastrale perceel Harlingen, sectie XX, nummer 83. Figuur 1.1 toont de globale ligging, begrenzing en kadastrale aanduiding van het projectgebied.

Figuur 1.1: Ligging, begrenzing en kadastrale aanduiding van het projectgebied (bron: PDOK)

1.3 Procedure

Een BOPA is een activiteit die niet voldoet aan de regels van het omgevingsplan en niet vergunningsvrij is. Het bevoegd gezag kan de omgevingsvergunning voor een BOPA verlenen als de activiteit voldoet aan een ETFAL en er overeenstemming is met de instructieregels van het Rijk en de provincie. Het college van burgemeester en wethouders is het bevoegd gezag om te beslissen op een aanvraag omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Er kan advies of instemming van een ander bestuursorgaan nodig zijn.

Uitgebreide procedure

Op de aanvraag voor een BOPA is in beginsel de reguliere procedure van toepassing en moet binnen 8 weken worden beslist door het college van burgemeester en wethouders. In dit geval heeft de gemeente Harlingen aangegeven dat de uitgebreide procedure wenselijk is gezien de aard en omvang van het initiatief. De beslistermijn bij een uitgebreide procedure is normaal gesproken 6 maanden. Bij een zeer ingewikkeld of omstreden onderwerp kan het bevoegd gezag de beslistermijn 1 keer met maximaal 6 weken verlengen. In dat geval doet het bevoegd gezag een gemotiveerde mededeling van het besluit tot verlenging aan de aanvrager. Dit moet binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag.

Bindend advies gemeenteraad en participatieplicht

De gemeenteraad kan vooraf gevallen aanwijzen waarin een bindend advies nodig is voordat een omgevingsvergunning voor een BOPA wordt verleend. Voor niet-aangewezen gevallen heeft de gemeenteraad geen adviesrecht. Indien er sprake is van bindend adviesrecht van de raad wijzigt de beslistermijn niet.

Op basis van het besluit *Diverse besluiten onder de omgevingswet,* vastgesteld door de gemeenteraad bij besluit van 20 december 2022, zijn de gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten bepaald waarvoor advies

van de gemeenteraad nodig is. Het initiatief valt onder deze gevallen ('het vestigen van nieuwe stedelijke functies buiten het bestaand stedelijk gebied, voor zover het ruimtebeslag meer bedraagt dan 500 m^2'). Bindend advies van de gemeenteraad is zodoende nodig.

Op basis van het besluit geldt dat alle BOPA's binnen de gemeente Harlingen participatieplichtig zijn. In hoofdstuk 3 wordt verder ingegaan op het onderdeel participatie.

Advies Gedeputeerde Staten
Op 19 december 2023 hebben Gedeputeerde Staten van provincie Fryslân een lijst met aangewezen buitenplanse omgevingsplanactiviteiten vastgesteld. Dit betreft een lijst met gevallen waarvoor advies en instemming nodig is voor buitenplanse omgevingsplanactiviteit onder de Omgevingswet, zoals bedoeld in artikel 16.15a (advies) en 16.16 (instemming) Omgevingswet.

Als geval als bedoeld in artikel 16.15a, sub d, van de Omgevingswet wordt aangewezen de buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarover instructieregels zijn gesteld in hoofdstuk 2 (ruimtelijk omgevingsbeleid) en hoofdstuk 6 (duurzame energie) van de Omgevingsverordening.

Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn instructieregels gesteld in hoofdstuk 2 van de provinciale omgevingsverordening. Er wordt daarom advies en instemming gevraagd aan Gedeputeerde Staten voor de voorgenomen ontwikkeling.

1.4 Leeswijzer

Deze ruimtelijke onderbouwing is opgesteld ten behoeve van een omgevingsvergunning voor een BOPA. De onderbouwing is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de huidige en toekomstige situatie, inclusief het initiatief en de strijdigheid met het omgevingsplan.
- Hoofdstuk 3 gaat in op de gevolgde procedure, bestuurlijke afstemming en participatie.
- Hoofdstuk 4 behandelt het relevante beleidskader en de van toepassing zijnde regelgeving.
- Hoofdstuk 5 toetst het initiatief aan de relevante aspecten van de fysieke leefomgeving.
- Hoofdstuk 6 gaat in op de financiële uitvoerbaarheid van het project.
- Tot slot beoordeelt Hoofdstuk 7 of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL).

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het project en zijn omgeving

2.1 Huidige situatie

2.1.1 Feitelijke situatie

Het projectgebied omvat in de huidige situatie agrarische gronden. Het projectgebied is in de huidige situatie geheel onverhard. Het projectgebied wordt in de huidige situatie ontsloten door de bestaande (onverharde) weg richting het westen. Ten noorden van het projectgebied staat een windmolen. Figuur 2.1 toont een luchtfoto van het projectgebied in de huidige situatie. Figuur 2.2 toont een aanzicht van het projectgebied vanaf de A31 richting het zuidoosten. Figuur 2.3 en 2.4 tonen het projectgebied vanaf het zuidwesten en noordoosten.

Figuur 2.1: luchtfoto projectgebied in de huidige situatie (bron: PDOK)

Figuur 2.2: aanzicht projectgebied vanaf rijksweg A31 richting het zuidoosten (bron: Google Streetview)

Figuur 2.3: aanzicht projectgebied vanaf het zuidwesten (bron: Lokaalstroom B.V.)

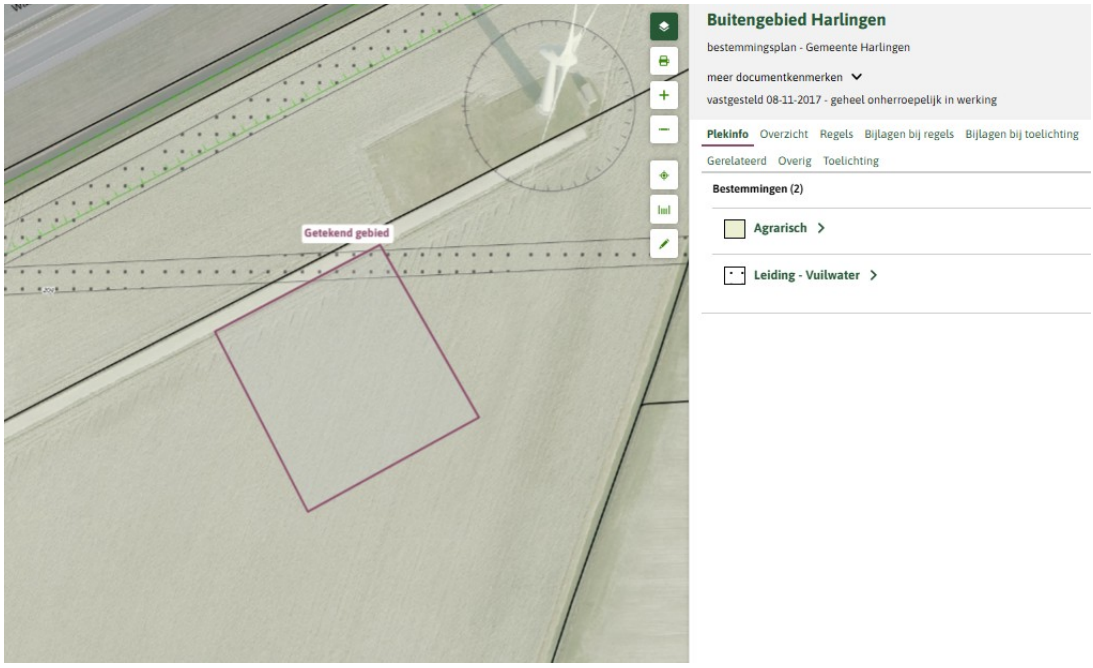

Figuur 2.4: aanzicht projectgebied vanaf de windmolen richting het zuidwesten (bron: Lokaalstroom B.V.)

2.1.2 Huidige planologische regeling en strijdigheden

Bestemmingsplan Buitengebied

De regels uit het omgevingsplan gemeente Harlingen zijn van toepassing op het projectgebied. Binnen het omgevingsplan zijn de regels uit het bestemmingsplan Buitengebied Harlingen (vastgesteld 08-11-2017 - geheel onherroepelijk in werking) van toepassing. Deze regels maken per 1 januari 2024 deel uit van het (tijdelijke) Omgevingsplan van de gemeente Harlingen. Een uitsnede van het bestemmingsplan Buitengebied Harlingen is weergegeven in figuur 2.5.

Figuur 2.5: Uitsnede bestemmingsplan Buitengebied Harlingen ter plaatse van het projectgebied ('getekend gebied') (bron: regels op de kaart)

Bestemmingsregels

Op basis van de regels uit het omgevingsplan kent het projectgebied de bestemming ‘Agrarisch’. De voor ‘Agrarisch’ aangewezen gronden binnen het projectgebied zijn bedoeld voor agrarisch grondgebruik. Het realiseren van een EOS is hierdoor niet toegestaan op basis van de gebruiksregels.

Daarnaast geldt ter plaatse van een gedeelte van het projectgebied de dubbelbestemming 'Leiding - Vuilwater'. De voor 'Leiding - Vuilwater' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor een strook ten behoeve van een rioolpersleiding en het onderhoud en beheer daarvan, met de daarbijbehorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Binnen deze dubbelbestemming mogen geen gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd, anders dan ten behoeve van deze dubbelbestemming. Het oprichten van (bouw)werken ten behoeve van een EOS is dus niet toegestaan binnen deze dubbelbestemming.

Bouwregels

Daarnaast geldt volgens de bouwregels dat voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen en overkappingen zijnde, deze uitsluitend gebouwd mogen worden ten behoeve van agrarische bedrijven en daarbijbehorende bedrijfswoningen. Het oprichten van een EOS is dus niet toegestaan.

Gebiedsaanduiding(en)

Daarnaast geldt voor de noordelijke hoek van het projectgebied de gebiedsaanduiding 'overige zone - windturbine'. De voor 'overige zone - windturbine' aangeduide gronden zijn mede bestemd voor solitaire windturbines. Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat de bouwhoogte daarvoor ten hoogste 10,00 meter zal bedragen. De opstelling va de EOS ligt buiten deze gebiedsaanduiding. Daarnaast zal de maximale hoogte van de EOS in de toekomstige situatie niet meer bedragen dan circa 2,5 meter.

2.2 Toekomstige situatie

2.2.1 Beschrijving ontwikkeling

2.2.1.1 Algemene beschrijving

Het project voorziet in de realisatie van een EOS bij windpark Riedpolder voor een periode van maximaal 25 jaar. Het doel van deze ontwikkeling is het tijdelijk opslaan van duurzaam opgewekte elektriciteit en het verbeteren van de balans en stabiliteit van het elektriciteitsnet. Door energieopslag kan piekbelasting worden opgevangen en kan de opgewekte windenergie van het nabijgelegen windpark langs de A31 efficiënter worden benut.

Het is gesitueerd nabij windmolen 4 binnen windpark Riedpolder. Deze locatie is gekozen vanwege de directe nabijheid van de transformator (switch), waardoor een efficiënte aansluiting mogelijk is. Daarnaast is het terrein goed bereikbaar via een bestaande verharde weg. Dit is van belang voor de aanvoer van materiaal en materieel tijdens de realisatie, voor beheer en onderhoud in de gebruiksfase en voor de bereikbaarheid van hulpdiensten in geval van calamiteiten.

2.2.1.2 Locatiestudie

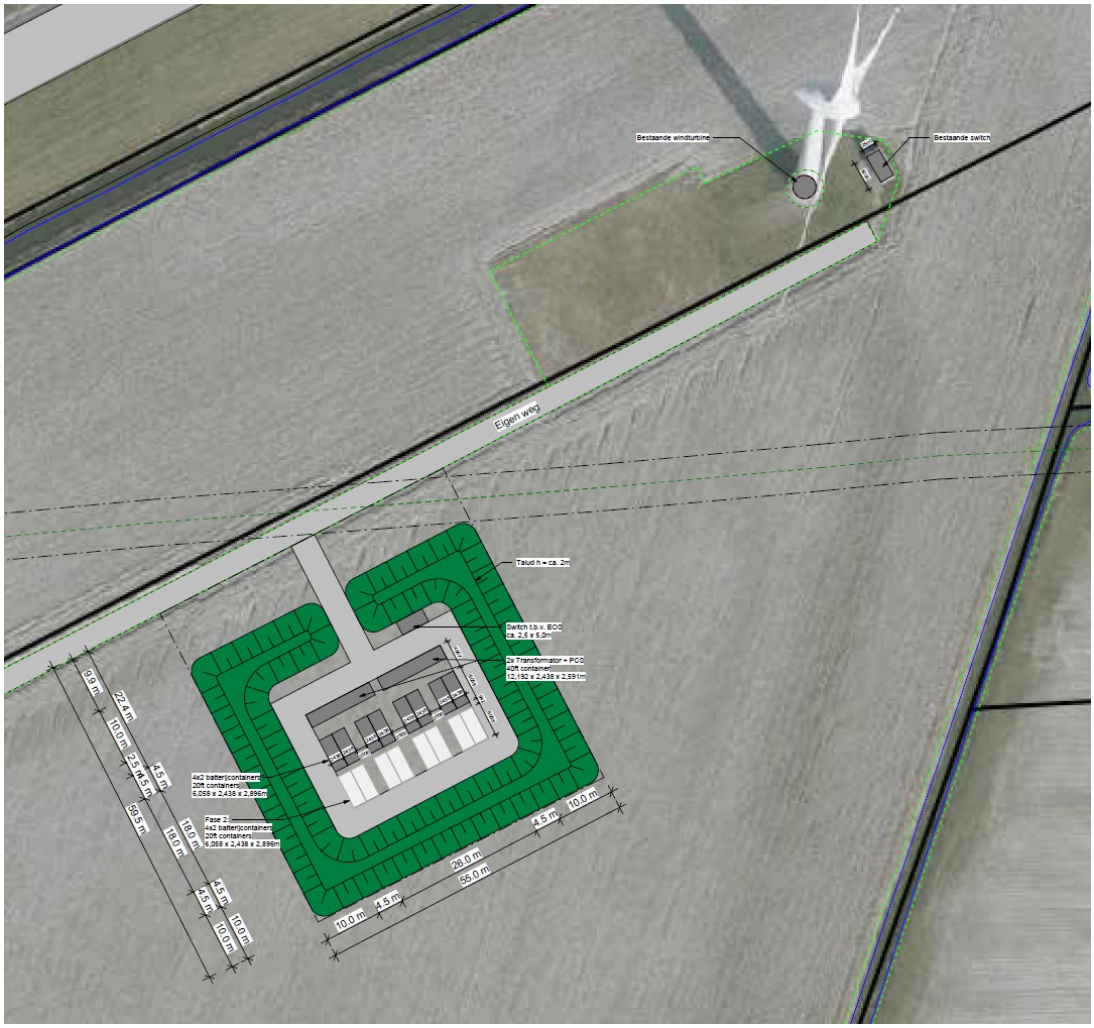
De locatiekeuze voor het EOS in de Riedpolder is het resultaat van een zorgvuldige locatiestudie, waarin technische, ruimtelijke en infrastructurele randvoorwaarden in samenhang zijn afgewogen. Het systeem is functioneel rechtstreeks gekoppeld aan het bestaande windpark en aan de aanwezige netinfrastructuur, waardoor nabijheid tot het windpark noodzakelijk is om lokaal opgewekte elektriciteit tijdelijk op te slaan en netcongestie en curtailment (bewust terugschroeven of tijdelijk uitschakelen van de productie van duurzame energie) te beperken. Alternatieve locaties op grotere afstand zijn daarom minder geschikt, omdat daarvoor aanvullende netinfrastructuur en extra ruimtelijke ingrepen nodig zijn.

De uiteindelijke opstelling is na meerdere iteraties afgestemd op de bestaande ruimtelijke structuren in het gebied, waaronder de A31, de dijkstructuur en de lijnopstelling van de windturbines. Daarbij is de locatie zodanig gekozen dat deze aansluit bij het bestaande energieproductielandschap en de landschappelijke impact beperkt blijft. De locatie en inrichting zijn daarbij voorgelegd aan de provincie, de gemeente en het waterschap.

Bij de definitieve positionering is nadrukkelijk rekening gehouden met de aanwezigheid van een rioolwaterpersleiding. Naar aanleiding van de reactie van Wetterskip Fryslân is ervoor gekozen de batterijopslag en de aarden wal buiten de beschermingszone van deze leiding te plaatsen. De verharding in de vorm van stelconplaten komt ook niet in deze beschermingszone. Door weg te blijven bij de zone blijf de gronddruk op de leiding beperkt en blijft de toegankelijkheid van de rioolwaterpersleiding behouden. Daarmee is sprake van een technisch uitvoerbare en ruimtelijk verantwoorde locatie, die binnen de onderzochte mogelijkheden en ruimtelijke aspecten als meest doelmatig en minst belastend voor de fysieke leefomgeving kan worden aangemerkt.

2.2.1.3 Ontwerp

De EOS wordt compact ingericht binnen het projectgebied. Onderstaande figuur toont het ontwerp van de EOS. De EOS-opstelling wordt aan alle zijden omgeven door een aarden wal. Deze aarden wal heeft een basis van circa 10 meter op maaiveldhoogte en is circa 2 meter hoog. De aarden wal onttrekt de EOS-opstelling deels aan het zicht vanaf alle zijden. Aan de noordzijde wordt de aarden wal doorgestoken voor een toegangspad naar de 'Eigen weg'. Dit toegangspad bestaat uit Stelcon-platen en is circa 4,5 meter breed.

Figuur 2.5: Ontwerp EOS (bron: Contoer Ingenieurs)

De ontwikkeling wordt gefaseerd gerealiseerd. In de eerste fase (zie donkergrijs in bovenstaande figuur) wordt een basisinstallatie aangelegd bestaande uit:

- acht batterijcontainers van 6,058 bij 2,438 bij 2,896 meter;
- twee containers met een transformator en omvormer(s) van 12,192 bij 2,438 bij 2,591 meter, en;
- een behuizing met een switch (aansluitpunt voor een kabel) van 2,5 bij 5 bij 2 meter. Vanaf de switch loopt een ondergrondse kabel naar de bestaande switch aan de voet van de windmolen ten noordwesten van het projectgebied.

De containers worden opgesteld in paren, waarbij telkens twee containers met de lange zijden tegen elkaar worden geplaatst. Deze configuratie zorgt voor een compacte, overzichtelijke en functioneel ingerichte

opstelling van het terrein. De batterijcontainers worden geplaatst op een betonnen fundering, waarmee een stabiele en duurzame basis wordt gerealiseerd. Daarmee worden de containers ook hoger aangelegd dan het maaiveld.

In de tweede fase (zie witte vlakken figuur 2.5) wordt de EOS uitgebreid met nog een 8 containers. Hiermee wordt de opslagcapaciteit verdubbeld tot 34 MWh en kan het systeem een grotere bijdrage leveren aan de flexibiliteit van het energiesysteem. Bij voltooiing van de tweede fase bestaat de gehele opstelling uit 16 batterijcontainers, twee containers met transformators en omvormers en een switch.

2.2.1.4 Technische uitwerking

De installatie wordt aangesloten op de nabijgelegen switch bij de windmolen via ingegraven elektriciteitskabels. Deze ondergrondse aansluiting draagt bij aan een veilige inrichting en beperkt de visuele impact van de infrastructuur.

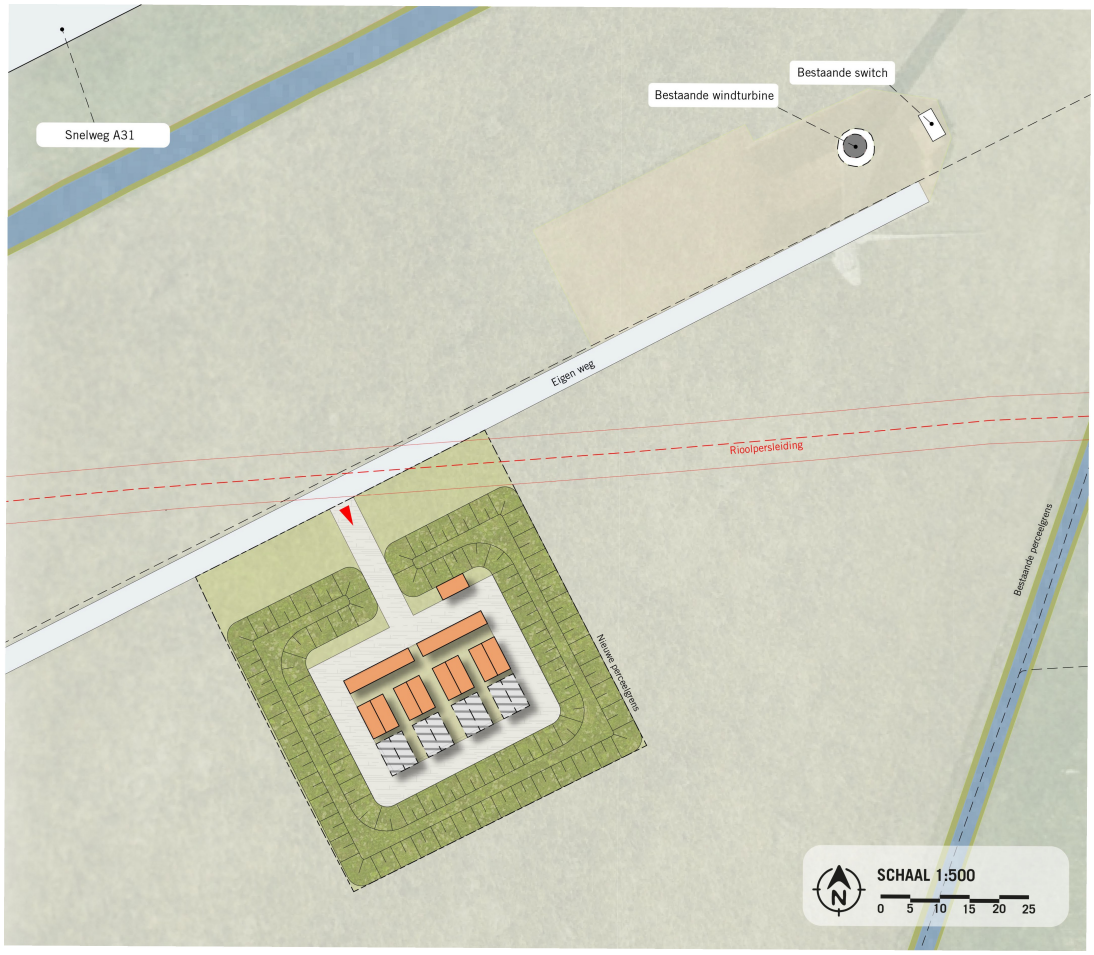
De technische uitvoering van het project vindt plaats conform de NEN 1010-norm. Deze norm stelt eisen aan de veiligheid van elektrische laagspanningsinstallaties en is wettelijk verankerd in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Toepassing van deze norm waarborgt een veilige ontwerp- en uitvoeringswijze, met specifieke aandacht voor bescherming tegen elektrische schokken, overbelasting, kortsluiting en overspanning.

Daarnaast wordt de EOS gerealiseerd conform de richtlijnen uit de PGS 37-1, waarin eisen zijn opgenomen met betrekking tot de veilige opslag en het beheersen van risico's bij energieopslagsystemen op basis van lithium-ion batterijen. De inrichting van het projectgebied is zodanig vormgegeven dat zowel de technische werking van de EOS als de bereikbaarheid, veiligheid en onderhoudbaarheid optimaal zijn geborgd.

2.2.2 Landschappelijke inpassing

De landschappelijke inpassing van het EOS is afgestemd op de ruimtelijke en landschappelijke kenmerken van de Riedpolder, die deel uitmaakt van het open en grootschalige kweldervlaktenlandschap van Noordelijk Westergo. Dit landschap wordt gekenmerkt door een vlakke ligging, zware zeekleigronden, een grote mate van openheid, blokverkaveling en de aanwezigheid van waterlopen, dijken en verspreid liggende erven. Het projectgebied ligt direct ten zuiden van de A31, in aansluiting op het bestaande windpark, binnen een omgeving waarin de snelweg en de reeks windturbines reeds de dominante lijn- en puntelementen vormen.

De verbeelding van het opgestelde landschappelijke inpassingsplan is weergegeven in onderstaande figuur. Tevens is het landschappelijk inpassingsplan als de bijlage opgenomen (zie bijlage Landschappelijk inpassingsplan EOS Riedpolder).

Figuur 2.6: Landschappelijke inpassing EOS Riedpolder (bron: Rho Adviseurs)

Uitgangspunt voor de landschappelijke inpassing is dat het EOS ruimtelijk ondergeschikt blijft aan de bestaande hoofdstructuren én dat de landschappelijke karakteristiek van het gebied niet wordt aangetast. Daarom is gekozen voor een compacte en terughoudende opzet, zonder opgaande beplanting, waarbij de inrichting aansluit op de richting van de A31, de dijkstructuur en de positionering van de windturbines. De afscherming van de technische installatie vindt plaats door middel van een aarden wal in de vorm van een landschappelijke dijk. Daarmee wordt de zichtbaarheid van het EOS vanaf de snelweg en de omgeving beperkt, zonder dat een stedelijke of kunstmatige uitstraling ontstaat.

De uiteindelijke opstelling is tot stand gekomen na meerdere ontwerprondes en afstemming met gemeente Harlingen en provincie Fryslân. Daarbij is het geheel verder naar het westen geschoven, richting het bestaande windpark, en zodanig georiënteerd dat de inpassing een herkenbare en robuuste structuur volgt. De locatie is daarbij als zelfstandig object in het landschap gepositioneerd en vormt geen samenhangend ensemble met de bestaande energiestructuur van het windpark. Tegelijkertijd is de situering zodanig gekozen dat voldoende afstand tot de windturbine en andere aanwezige risicobronnen wordt behouden en de bereikbaarheid voor beheer en hulpdiensten is gewaarborgd.

Bij de definitieve inpassing is tevens rekening gehouden met de aanwezige rioolwaterpersleiding. Naar aanleiding van de beoordeling door Wetterskip Fryslân is ervoor gekozen de batterijopslag en de aarden wal buiten de beschermingszone van deze leiding te plaatsen. Alleen de verharding kruist de beschermingszone,

waarbij gebruik wordt gemaakt van verwijderbare stelconplaten, zodat extra belasting op de leiding wordt voorkomen en de toegankelijkheid daarvan behouden blijft. Hiermee is sprake van een landschappelijk aanvaardbare en technisch uitvoerbare inpassing, die zorgvuldig is afgestemd op zowel de ruimtelijke hoofdstructuur als de aanwezige ondergrondse infrastructuur.

Concluderend is sprake van een zorgvuldig ingepaste ontwikkeling die aansluit bij het bestaande energieproductielandschap langs de A31, de openheid en schaal van de Riedpolder respecteert en de landschappelijke impact van het EOS zoveel mogelijk beperkt. De landschappelijke inpassing is daarmee aanvaardbaar en passend binnen de karakteristiek van het gebied.

Hoofdstuk 3 Participatie

3.1 Bestuurlijk vooroverleg

Afstemming provincie Fryslân

Op grond van de Omgevingswet kan het in specifieke gevallen noodzakelijk zijn om advies te vragen aan Gedeputeerde Staten (GS) van de provincie Fryslân. Dit adviesrecht is aan de orde wanneer een initiatief raakt aan provinciale belangen die zijn vastgelegd in de Omgevingsverordening of wanneer in wet- en regelgeving expliciet is bepaald dat advies nodig is. Advies is verplicht wanneer een activiteit invloed heeft op provinciale ruimtelijke belangen, strijdig is met instructieregels van de provincie of effecten heeft die de gemeentelijke grenzen overschrijden. In dit geval is advies van GS niet verplicht.

Naast dit formele instrumentarium, is onder de Omgevingswet ook informeel vooroverleg over plannen mogelijk. Het vooroverleg voor BOPA's en wijzigingen van het omgevingsplan is in de Omgevingswet juridisch niet geregeld. Het vooroverleg is vormvrij. Door bij ruimtelijke ontwikkelingen in een vroeg stadium met elkaar op te trekken kunnen knelpunten in een vroeg stadium worden gesignaleerd. De gemeente kan de ontwikkeling in dit kader voorleggen aan ketenpartners. De gemeente zal daarbij verzoeken aan te geven of er specifieke aandachtspunten aan de orde zijn waarmee rekening dient te worden gehouden bij de planontwikkeling.

Provincie Fryslân en andere ketenpartners zijn in een vroeg stadium betrokken bij de planvorming. Hieronder wordt ingegaan hoe deze zijn betrokken.

Omgevingstafel 14 april 2026

Op 14 april 2026 heeft een omgevingstafel plaatsgevonden waarbij de partijen gemeente Harlingen, provincie Fryslân, planologisch adviesbureau Rho Adviseurs, Brandweer Fryslân, en de initiatiefnemers aanwezig waren.

Voorafgaand aan het overleg hebben provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en Brandweer Fryslân een advies uitgebracht over de voorgenomen ontwikkeling. Het advies van provincie Fryslân is opgenomen in bijlage 'Advies provincie Fryslân' en dat van Brandweer Fryslân is opgenomen in bijlage 'Advies brandweer Fryslân'. De adviezen zijn respectievelijk verwerkt in het landschappelijk inpassingsplan (zie 2.2.2), de waterparagraaf (zie 5.3) en de paragraaf over omgevingsveiligheid (zie 5.2).

Tijdens het overleg van de omgevingstafel op 14 april hebben de verschillende partijen toelichting gegeven op hun perspectief op het initiatief en waar nodig geadviseerd over de thema's waarover zij expertise beschikken. De in het overleg besproken aandachtspunten en voorgelegde adviezen zijn verwerkt in de verdere planuitwerking van de voorgenomen ontwikkeling (zie 2.2.1) en het landschappelijk inpassingsplan (zie 2.2.2).

3.2 Participatie met de omgeving

De Omgevingswet stimuleert participatie bij ruimtelijke ontwikkelingen. In de wet staat dat initiatiefnemers moeten aangeven of er geparticipeerd is en, zo ja, wat de resultaten hiervan zijn (artikel 7.4 van de Omgevingsregeling). Hoe dit moeten worden vormgeven is door de wetgever bewust opengelaten. Dit om ruimte te laten voor vormen van participatie die aansluiten bij de aard van de opgave en bij de eigen visie van gemeenten op participatie.

Artikel 7.4 van de Omgevingsregeling omvat geen verplichting voor de initiatiefnemer om aan participatie te doen, met uitzondering van gevallen die door de gemeenteraad zijn aangewezen bij een BOPA (artikel 16.55, lid 7, Omgevingswet).

In het besluit *Diverse besluiten onder de omgevingswet,* vastgesteld door de gemeenteraad bij besluit van 20 december 2022, zijn door de gemeenteraad alle BOPA's binnen de gemeente Harlingen participatieplichtig gesteld. Het initiatief is daarom participatieplichtig. De uitgevoerde participatie wordt hieronder verder uiteengezet.

<u>Toetsing</u>

Voor de voorgenomen realisatie van een EOS (ook wel: Battery Energy Storage System (BESS)) bij Windpark Riedpolder heeft BESS Riedpolder B.V. een gericht participatietraject uitgevoerd met directe om wonenden. De participatie is vrijwillig uitgevoerd vanuit goed nabuurschap. Vanwege de beperkte schaal, omvang en de afstand tot de ontwikkeling is gekozen om uitsluitend de direct omwonenden te betrekken bij het participatieproces. Het volledige participatieverslag is bijgevoegd bij voorliggende onderbouwing (zie bijlage 'Participatieverslag').

De gevoerde gesprekken hadden een informele en praktische insteek. Directe omwonenden zijn geïnformeerd over het doel van het EOS, de relatie met het bestaande windpark, de verwachte omgevingsthema's en het vervolg richting vergunningaanvraag.

De belangrijkste thema's die voortkwamen uit de gesprekken waren:

- Zicht/landschap
- Geluid
- Veiligheid
- Bouwfase/verkeer
- Communicatie

De opgehaalde aandachtspunten zijn betrokken bij de verdere ontwerpuitwerking, de aanvraag voor de omgevingsvergunning en de vervolgcommunicatie richting directe omwonenden. Na indiening van de vergunningaanvraag blijft BESS Riedpolder B.V. beschikbaar voor vragen en toelichting. Als of andere direct omwonenden na indiening alsnog inhoudelijke aandachtspunten aanleveren, worden deze opgevolgd en waar relevant aanvullend betrokken bij de verdere uitwerking.

<u>Conclusie</u>

Met de gekozen aanpak is op een proportionele en zorgvuldige wijze invulling gegeven aan de vereiste participatie. Zes directe omwonenden zijn persoonlijk gesproken en één direct omwonend adres is schriftelijk geïnformeerd met een open uitnodiging om alsnog contact op te nemen. De opgehaalde aandachtspunten hebben vooral betrekking op zicht/landschap, geluid, veiligheid, bouwfase/verkeer en communicatie. Deze aandachtspunten worden betrokken bij de verdere ontwerpuitwerking, de vergunningstukken en de communicatie richting directe omwonenden. Na indiening van de vergunningaanvraag blijft BESS Riedpolder B.V. beschikbaar voor vragen en toelichting.

Hoofdstuk 4 Beleid en regelgeving

4.1 Inleiding

Door de verschillende overheden is beleid geformuleerd ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Paragraaf 4.2 behandelt het rijksbeleid. Het provinciaal beleid is opgenomen in paragraaf 4.4, gevolgd door het regionale beleid in 4.3, het waterschapsbeleid in paragraaf 4.5. Tot slot wordt in paragraaf 4.6 de beoogde ontwikkeling getoetst aan het gemeentelijk beleid.

4.2 Rijksbeleid

4.2.1 Nationale omgevingsvisie

Algemeen

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie (hierna: NOVI) vastgesteld. De NOVI is de langetermijnvisie van het Rijk op de toekomstige inrichting en ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI geeft richting en helpt om keuzes te maken, te kiezen voor slimme combinaties van functies en uit te gaan van de specifieke kenmerken en kwaliteiten van gebieden. Het versterken van de omgevingskwaliteit staat in de NOVI centraal. Dat wil zeggen dat alle plannen met oog voor de natuur, gezondheid, milieu en duurzaamheid gemaakt moeten worden.

Toetsing

De NOVI is van een dusdanig schaal- en abstractieniveau, dat er geen specifieke uitspraken uit volgen die voor deze ontwikkeling relevant zijn. De strekking, de omvang en de aard van de ontwikkeling staan de belangen uit de NOVI niet in de weg.

4.2.2 Instructieregels Rijk

De aanvraag van de omgevingsvergunning voor een BOPA dient te voldoen aan de instructieregels van het besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Hier wordt verder op ingegaan in hoofdstuk 5.

4.2.3 Conclusie Rijksbeleid

Uit voorgaande paragrafen blijkt dat de voorgenomen ontwikkeling passend is binnen de kaders van relevant Rijksbeleid.

4.3 Regionaal beleid

4.3.1 Regionale Energie Strategie (RES)

De Regionale Energiestrategie (RES) Fryslân vormt de regionale uitwerking van het nationale Klimaatakkoord en richt zich op de grootschalige opwek van hernieuwbare elektriciteit in samenhang met de benodigde energie-infrastructuur. De RES gaat daarbij niet alleen uit van de realisatie van duurzame energiebronnen, maar ook van een goed functionerend energiesysteem waarin vraag en aanbod in balans zijn. Door de sterke groei van elektriciteitsproductie uit zon en wind neemt de druk op het elektriciteitsnet toe en ontstaan piekbelastingen en transportknelpunten.

Om de energietransitie in Fryslân tot een succes te maken, is een robuust en adaptief energiesysteem een belangrijke randvoorwaarde. Om grip te krijgen op het huidige energiesysteem en deze ontwikkeling hebben de Friese overheden, in navolging van andere regio's, een systeemstudie uitgevoerd. Het doel van de studie is om te bepalen binnen welke uitersten de energietransitie zich in Fryslân kan gaan plaatsvinden

De belangrijkste uitgangspunten van de RES Fryslân en de bijbehorende systeemstudie kunnen als volgt worden samengevat:

- Het realiseren van voldoende hernieuwbare energie (elektriciteit, groen gas en waterstof)
- Het realiseren van warmtenetten
- Het realiseren van (systeem)flex, zodat met slimme oplossingen ruimte en flexibiliteit op het netwerk gecreëerd kan worden zonder netverzwaring (een voorbeeld hiervan is batterijopslag)
- Tijdig realiseren van voldoende netverzwaring

<u>Toetsing</u>

De voorgenomen ontwikkeling van het EOS sluit aan bij de uitgangspunten. Het systeem maakt het mogelijk om duurzaam opgewekte elektriciteit tijdelijk op te slaan en op een later moment terug te leveren aan het net. Hiermee wordt bijgedragen aan het afvlakken van productiepieken en het opvangen van momenten met een hoge energievraag. Dit draagt bij aan een efficiënter gebruik van de bestaande energie-infrastructuur en ondersteunt het functioneren van het elektriciteitsnet.

Gelet op het voorgaande kan worden geconcludeerd dat de ontwikkeling van het EOS in lijn is met de RES Fryslân. De ontwikkeling geeft concreet invulling aan de noodzaak tot flexibiliteit en energieopslag zoals benoemd in het beleid en de systeemstudie, en levert daarmee een positieve bijdrage aan de uitvoerbaarheid en toekomstbestendigheid van de regionale energietransitie.

4.3.2 Richtlijn batterijsystemen Fryslân

De richtlijn voor batterijsystemen Fryslân, opgesteld binnen de Friese Energietafel, heeft als doel om een samenhangend beleidskader te bieden voor de ontwikkeling en inpassing van energieopslagsystemen (EOS). Aanleiding hiervoor is de sterke groei van initiatieven voor batterijopslag en de daarmee samenhangende vraagstukken op het gebied van veiligheid, netcapaciteit en ruimtelijke inpassing. De richtlijn voorziet in een eenduidig kader voor overheden om deze ontwikkelingen zorgvuldig te kunnen beoordelen en sturen, met behoud van ruimte voor lokaal maatwerk.

De beleidsdoelen en uitgangspunten zijn gebaseerd op de in de richtlijn gehanteerde hoofdthema's:

- Veiligheid: borging van veiligheid van batterijsystemen, met aandacht voor risico's zoals brand, explosie en vrijkomen van schadelijke stoffen, en toepassing van passende normen en veiligheidsafstanden;
- Systeemefficiëntie: inzet van batterijen voor het in balans brengen van vraag en aanbod, het stabiliseren van het elektriciteitsnet en het verminderen van netcongestie;
- Ruimte: zorgvuldige ruimtelijke inpassing van batterijsystemen, waarbij rekening wordt gehouden met ruimtegebruik, landschappelijke kwaliteit en de samenhang met andere functies;

Toetsing

De voorgenomen ontwikkeling van het EOS bij windpark Riedpolder geeft concreet invulling aan deze beleidsdoelstellingen. Door de koppeling met duurzame energieopwek wordt het systeem ingezet voor het opslaan van overschotten en het beschikbaar maken van energie op momenten met een hogere vraag. Daarmee draagt de ontwikkeling direct bij aan de systeemefficiëntie van het elektriciteitsnet en aan het verminderen van piekbelasting, conform de doelstellingen uit de richtlijn. De situering in directe nabijheid van bestaande energie-infrastructuur sluit aan bij het uitgangspunt dat batterijsystemen onderdeel vormen van het energiesysteem en bijdragen aan een efficiënte benutting van het net.

Ook op het vlak van veiligheid en ruimtelijke inpassing voldoet de ontwikkeling aan de beleidsuitgangspunten. Het EOS wordt gerealiseerd conform de geldende veiligheidsrichtlijnen, waaronder de PGS 37-1, waarmee invulling wordt gegeven aan het thema veiligheid.

Daarnaast zorgt de clustering bij bestaande energievoorzieningen en de compacte opstelling ervoor dat de ruimtelijke impact beperkt blijft en passend is binnen het thema ruimte, waarin een zorgvuldige en doelmatige inpassing centraal staat.

Gelet op het voorgaande kan worden geconcludeerd dat de ontwikkeling van het EOS volledig in overeenstemming is met de richtlijn batterijsystemen Fryslân. De ontwikkeling geeft invulling aan de drie hoofdthema's veiligheid, systeemefficiëntie en ruimte en draagt aantoonbaar bij aan een robuust en toekomstbestendig energiesysteem. Daarmee past het initiatief binnen het geldende beleidskader en kan het als ruimtelijk en beleidsmatig passend worden aangemerkt.

4.4 Provinciaal beleid

4.4.1 Omgevingsvisie De Romte Diele Fryslân 2020

De provinciale Omgevingsvisie, De Romte Diele, is op 23 september 2020 door Provinciale Staten vastgesteld. Veel provinciaal beleid, programma's en projecten raken de Friese leefomgeving waarin mensen wonen, werken, zich verplaatsen, elkaar ontmoeten en recreëren. In de Omgevingsvisie staat waar de provincie met de leefomgeving van Fryslân naar toe wil: de ambitie en doelen voor de toekomst. Het is een visie voor de lange termijn op een tamelijk hoog abstractieniveau. Het is geen blauwdruk voor hoe Fryslân er over 20 à 30 jaar bij ligt. Wel geeft de visie de richting aan waar de provincie met allerlei partijen naar toe wil werken.

Samen met verschillende organisaties, inwoners en ondernemers in Fryslân geeft de provincie nu invulling aan

deze visie. Dit gebeurt in programma's, concrete projecten en initiatieven en zo nodig ook in regels. In de visie is aangegeven wat de provincie doet om de huidige basiskwaliteiten van de Friese leefomgeving op orde te houden. Hierbij wordt gewerkt met negen principes die richting geven bij het maken van keuzes. Enerzijds zijn de principes inhoudelijk van aard, zoals zuinig ruimtegebruik, omgevingskwaliteit als ontwerpbasis, koppelen van ambities, gezondheid en veilig. Anderzijds zijn er samenwerkingsprincipes, zoals rolbewust, decentraal wat kan, het ja, mits principe, aansluiting zoeken en sturen op proces, ruimer op inhoud.

In de omgevingsvisie geeft de provincie een gewenst toekomstbeeld, waaruit het provinciaal belang volgt. De hoofdambitie voor de Friese leefomgeving is: 'Brede welvaart in een vitaal, veerkrachtig, karakteristiek en gezond Fryslân'.

Om het geschetste toekomstbeeld ruimtelijk te realiseren, heeft de provincie provinciale opgaven benoemd. Hier is een onderscheid gemaakt tussen de doelen voor de bestaande kwaliteit van de leefomgeving en doelen voor de aanpak van vier nieuwe, urgente opgaven. De opgaven vormen gezamenlijk de ruimtelijke hoofddoelstelling van de provincie. De opgaven zijn:

1. leefbaar vitaal;
2. bereikbaar;
3. energietransitie, en;
4. klimaatadaptatie en versterken biodiversiteit.

Als uitgangspunt geldt dat veranderingen niet tegen moeten worden gehouden, maar dat ambities worden gerealiseerd door gewenste nieuwe ontwikkelingen te laten aansluiten bij bestaande kwaliteiten.

De uitgangspunten van de omgevingsvisie zijn uitgewerkt in de regels van de omgevingsordening Fryslân en zijn op deze manier juridisch verankerd in het Friese beleid. Zie voor de toetsing van het voornemen aan de voor dit initiatief relevante regels uit de omgevingsverordening in de volgende subparagraaf (4.4.2).

4.4.2 Omgevingsverordening Fryslân

Algemeen

De *Omgevingsverordening Fryslân 2022* heeft betrekking op de fysieke leefomgeving en activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. In de verordening zijn regels opgenomen die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. In de omgevingsverordening zijn regels opgenomen over nieuwe functies buiten bestaand stedelijk gebied. Onderstaande bevat een uitwerking van de relevante instructieregels uit de provinciale omgevingsverordening zijn van toepassing:

Artikel 2.1 Omgevingskwaliteiten als basis

1. In een omgevingsplan wordt gemotiveerd op welke wijze het plan rekening houdt met de landschappelijke- en cultuurhistorische kernkwaliteiten, zoals omschreven in Grutsk op ‘e Romte, en het bevat regels die nodig zijn om deze kernkwaliteiten zo veel mogelijk te behouden en te versterken.
2. Een omgevingsplan dat voorziet in nieuwe functies of uitbreiding van bestaande functies buiten het bestaand stedelijk gebied bevat voor die functies een onderbouwing van de wijze waarop het plan de omgevingskwaliteiten benut als ontwerpbasis, en het borgt het zorgvuldig situeren en inrichten van nieuwe

functies of uitbreiding van bestaande functies op basis van de omgevingskwaliteiten.
3. Een omgevingsplan dat voorziet in nieuwe functies of uitbreiding van bestaande functies binnen het bestaand stedelijk gebied bevat voor die functies een onderbouwing van de wijze waarop bij het situeren en inrichten rekening is gehouden met de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarden die zijn omschreven in Grutsk op 'e Romte en de bijbehorende kaarten.

Toetsing
De voorgenomen ontwikkeling van het EOS bij windpark Riedpolder is getoetst aan de uitgangspunten ten aanzien van landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit, zoals opgenomen in Grutsk op 'e Romte. Daarbij staat het zorgvuldig omgaan met kernkwaliteiten en het benutten van omgevingskwaliteiten als ontwerpbasis centraal.

Het plan houdt rekening met de landschappelijke en cultuurhistorische kernkwaliteiten (zie ook paragrafen 2.2.2 en 5.4) door aan te sluiten bij de bestaande waarden van het landschap. Het EOS wordt gesitueerd in directe samenhang met aanwezige windturbines en energie-infrastructuur. Hierdoor blijft de ruimtelijke structuur herkenbaar en wordt de openheid van het landschap niet onevenredig aangetast. Door clustering van functies wordt voorkomen dat nieuwe, losstaande elementen in het landschap ontstaan en blijven de kernkwaliteiten behouden.

Voor ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied is het plan gebaseerd op een zorgvuldige benutting van de omgevingskwaliteiten. De locatiekeuze is functioneel bepaald door de nabijheid van de transformator en de windturbines, waardoor optimaal gebruik wordt gemaakt van bestaande infrastructuur en het ruimtebeslag wordt geconcentreerd. De compacte inrichting en de ondergeschikte positionering van het EOS zorgen ervoor dat de ontwikkeling op een doelmatige en landschappelijk verantwoorde wijze wordt ingepast.

Het uitgangspunt voor ontwikkelingen binnen bestaand stedelijk gebied is in dit geval niet van toepassing, aangezien het project buiten stedelijk gebied ligt. Desondanks is bij de situering en inrichting nadrukkelijk rekening gehouden met de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Hiermee voldoet de ontwikkeling aan de relevante uitgangspunten en kan deze als ruimtelijk zorgvuldig ingepast worden beschouwd.

<u>Artikel 2.2 Omgevingstafel en overleg provincie</u>
1. Voor een omgevingsplan, dat voorziet in een nieuwe ontwikkeling of nieuwe activiteit buiten het bestaand stedelijk gebied die mogelijk aanzienlijke effecten op de omgevingskwaliteiten heeft, wordt een ruimtelijk inrichtingsplan met behulp van een omgevingstafel opgesteld.

Toetsing
Voor de voorgenomen ontwikkeling is een ruimtelijke inrichtingsplan opgezet. Dit plan is opgezet aan de hand van de besproken uitgangspunten tijdens de omgevingstafel van 14 april 2026 (zie ook paragraaf 3.1). Daarmee is voldaan aan lid1 van artikel 2.2 van de omgevingsverordening.

<u>Artikel 2.4 Koppelen en verbinden</u>
Een omgevingsplan dat voorziet in nieuwe functies of uitbreiding van bestaande functies buiten het bestaand

stedelijk gebied, bevat voor die functies een onderbouwing van de wijze waarop nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden in het plan bijdragen aan één of meerdere opgaven voor de leefomgeving, zoals energietransitie, klimaatadaptatie, klimaatneutraal, circulaire economie, werkgelegenheid of het versterken van de biodiversiteit, door het maken van slimme combinaties en het benutten van koppelkansen.

Toetsing
De voorgenomen ontwikkeling van het EOS bij windpark Riedpolder draagt bij aan meerdere opgaven voor de leefomgeving, met name de energietransitie en het realiseren van een klimaatneutraal energiesysteem. Door de opslag van duurzaam opgewekte windenergie wordt het mogelijk om productie en verbruik beter op elkaar af te stemmen, waardoor een hoger aandeel hernieuwbare energie in het energiesysteem kan worden ingepast.

Daarnaast benut de ontwikkeling een duidelijke koppelkans door energieopslag te combineren met een bestaand windpark en de aanwezige netinfrastructuur. Hierdoor wordt de bestaande capaciteit efficiënter gebruikt en wordt bijgedragen aan het verminderen van netcongestie. Dit draagt indirect ook bij aan een toekomstbestendige energie-infrastructuur en ondersteunt verdere verduurzaming van de regio.

Door de situering bij bestaande energievoorzieningen wordt het ruimtebeslag geconcentreerd en blijft het landschap zoveel mogelijk ontzien. Daarmee wordt een slimme combinatie gerealiseerd tussen duurzame opwek, opslag en infrastructuur, waarbij meerdere opgaven gelijktijdig worden bediend.

Geconcludeerd kan worden dat het plan aantoonbaar bijdraagt aan de energietransitie en een klimaatneutrale energievoorziening, en dat hierbij effectief gebruik wordt gemaakt van koppelkansen en bestaande structuren. Daarmee voldoet de ontwikkeling aan de instructieregel.

<u>Conclusie</u>
De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan de relevante instructieregels uit de omgevingsverordening van provincie Fryslân. Hieruit volgt dat voldaan kan worden aan deze instructieregels. Het is niet nodig om voorschriften op te stellen om de voldoen aan de relevante instructieregels uit de omgevingsverordening.

4.5 Waterschapsbeleid

4.5.1 Waterschapsverordening Wetterskip Fryslân
De waterschapsverordening is een algemene verordening van het waterschap waarin vrijwel alle regels over de fysieke leefomgeving van het waterschap zijn opgenomen. Wetterskip Fryslân heeft ervoor gekozen om met de inwerkingtreding van de Omgevingswet beleidsluw over te gaan. Dit houdt in dat de waterschapsverordening qua vorm en opzet volledig voldoet aan de uitgangspunten van de Omgevingswet, terwijl de veranderingen ten opzichte van de oude regels inhoudelijk beperkt zijn.

In paragraaf 5.3 wordt ingegaan op het wateraspect. Hieruit blijkt dat de beoogde ontwikkeling niet in strijd is met het beleid van Wetterskip Fryslân en dat er sprake is van een evenwichtige weging van het waterbelang.

4.6 Gemeentelijk beleid

4.6.1 Omgevingsvisie Harlingen

De omgevingsvisie is het strategisch kader voor de ruimtelijke ontwikkeling van Harlingen. De omgevingsvisie verbindt lokale ambities met nationale en provinciale visies en is gebaseerd op vijf ruimtelijke principes:

- Identiteit beschermen en benutten
- Efficiënt ruimtegebruik
- Gezondheid stimuleren
- Omgevingskwaliteit toevoegen
- Brede duurzaamheid (people, planet, profit)

De visie is opgebouwd rond:

- Thematische opgaven: inhoudelijke thema's zoals wonen, klimaat, bedrijvigheid, etc.
- Gebiedsopgaven: specifieke gebieden zoals de binnenstad, dorpen, kustgebied, etc.

Toetsing

De voorgenomen ontwikkeling van het EOS bij windpark Riedpolder is in overeenstemming met de uitgangspunten uit de omgevingsvisie van de gemeente Harlingen. De ontwikkeling sluit aan bij het principe 'identiteit beschermen en benutten' doordat het EOS wordt gerealiseerd binnen een bestaand energieproductielandschap en daarmee voortbouwt op de aanwezige ruimtelijke structuur.

Tevens wordt invulling gegeven aan 'efficiënt ruimtegebruik' door clustering bij bestaande energie-infrastructuur, waardoor geen aanvullende versnippering van het landschap optreedt. Door de bijdrage aan een stabiel en betrouwbaar energiesysteem ondersteunt het initiatief ook het principe 'brede duurzaamheid' (planet), terwijl de beperkte ruimtelijke impact en zorgvuldige inpassing bijdragen aan het toevoegen van omgevingskwaliteit. Daarnaast heeft het project een indirect positief effect op gezondheid, doordat het bijdraagt aan de reductie van fossiele energiegebruik en daarmee emissies.

Het projectgebied is verder niet gelegen in een gebied waarvoor gebiedsopgaven gelden. Derhalve hoeft er niet getoetst te worden aan gebiedsspecifieke opgaven uit de omgevingsvisie van gemeente Harlingen.

Geconcludeerd kan worden dat de ontwikkeling van het EOS past binnen de omgevingsvisie van Harlingen. Het initiatief draagt bij aan duurzame energievoorziening, efficiënt ruimtegebruik en een toekomstbestendige inrichting van de leefomgeving en is daarmee beleidsmatig passend binnen de gemeentelijke kaders.

4.7 Conclusie

Uit voorgaande paragrafen blijkt dat het initiatief past binnen het rijks-, provinciaal-, regionaal-, waterschaps- en gemeentelijk beleid.

Hoofdstuk 5 Aspecten fysieke leefomgeving

De gevolgen voor de fysieke leefomgeving van een activiteit waarvoor een omgevingsvergunning voor een BOPA wordt aangevraagd, moeten in beeld worden gebracht. Gemotiveerd moet worden hoe met het oog op de evenwichtige toedeling van functies aan locaties rekening gehouden wordt met in ieder geval de instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) en de provinciale milieuverordening.

Daar waar een nieuwe activiteit milieuruimte inneemt, is aandacht nodig voor de gevolgen van deze activiteit op de omgeving maar ook welke gevolgen de omgeving heeft op deze nieuwe activiteit. De instructieregels uit het Bkl (zie 5.1) en uit de provinciale omgevingsverordening (zie 4.4.2) kunnen verplichten tot het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning voor de BOPA. Hiervoor dient aandacht te worden besteed bij het onderzoek naar de gevolgen van een activiteit voor de fysieke leefomgeving.

5.1 Algemeen

Tabel 5.1 Instructieregels Bkl

Thema	**Paragraaf Bkl**	**Relevant ?**
Omgevingsveiligheid	5.1.2	Ja. Zie paragraaf 5.2
Water	5.1.3	Ja. Zie paragraaf 5.3
Luchtkwaliteit	5.1.4.1	Nee. De ontwikkeling betreft geen aanleg of wijziging van een autoweg, autosnelweg of tunnel voor het wegverkeer. Het projectgebied ligt ook niet binnen een aangewezen aandachtsgebied.
Geluid door activiteiten	5.1.4.2	Nee, er worden geen geluidgevoelige gebouwen mogelijk gemaakt. De geluiduitstraling op 1 meter van de EOS bedraagt maximaal 60 dB. Het dichstbijzijnde geluidgevoelige gebouw (Rijksweg 42) bevindt zich op een afstand van 450 meter tot de EOS. Geluidhinder door de EOS op nabijgelegen geluidgevoelige gebouwen kan daarom op voorhand worden uitgesloten. Daarnaast zal de omwalling zorgen voor demping van het geluid afkomstig van de EOS. Daarom wordt verwacht dat er sprake is van een aanvaardbare situatie ten aanzien van geluid door activiteiten. Verder onderzoek en toetsing aan artikel 5.1.4.2 Bkl is niet nodig.
Geluid door (spoor)wegen en industrieterreinen	5.1.4.2a	Nee, er worden geen geluidgevoelige gebouwen mogelijk gemaakt.
Geluid rond luchthavens	5.1.4.3	Nee. Het projectgebied ligt niet binnen de geluidcontour van een luchthaven.

Trillingen	5.1.4.4	Nee, de voorgenomen ontwikkeling voorziet niet in het toelaten van een activiteit ,die trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz veroorzaakt in een trillinggevoelige ruimte van een trillinggevoelig gebouw. Voorgenomen ontwikkeling voorziet ook niet in het toelaten van een trillinggevoelig gebouw waarop trillingen in een frequentie van 1 tot 80 Hz worden veroorzaakt.
Slagschaduw van windturbines	5.1.4.4a	Nee, bij voorgenomen ontwikkeling is geen sprake van het toelaten van een windturbine of een slagschaduwgevoelig gebouw.
Bodemkwaliteit	5.1.4.5	Nee, de voorgenomen ontwikkeling betreft geen bodemgevoelige locatie en wordt ook geen bodemgevoelig gebouw mogelijk gemaakt in de zin van artikel 5.89g van het Bkl.
Geur	5.1.4.6	Nee. Er zijn geen geur veroorzakende activiteiten zoals veehouderijen, waterzuiveringsinstallaties of bedrijven met een hoge milieucategorie aanwezig in de directe omgeving. De voorgenomen ontwikkeling voorziet zelf ook niet in een activiteit die geur veroorzaakt op een geurgevoelig gebouw of in het mogelijk maken van een geurgevoelig gebouw.
Cultureel erfgoed	5.1.5	Ja. zie 5.4
Landschappelijke kwaliteiten Kust, PKB-Waddenzee en Waddengebied	5.1.5.2 en 5.1.5.3	Ja, zie 5.5.
Ladder voor duurzame verstedelijking	5.1.5.4	Nee, de voorgenomen ontwikkeling is niet aan te merken als nieuwe stedelijke ontwikkeling volgens jurisprudentie over de ladder voor duurzame verstedelijking. De behoefte en urgentie voor de ontwikkeling is voldoende aangetoond in hoofdstuk 2 van deze onderbouwing.
Nationale belangen binnen de fysieke leefomgeving	5.1.6 5.1.7	Nee. De ontwikkeling is niet in strijd met nationale belangen.
Toegankelijkheid openbare ruimte	5.1.8	Nee. De voorgenomen ontwikkeling is niet van invloed op de openbare ruimte. De ontwikkeling vindt plaats op eigen terrein en voorziet niet in de inrichting van openbaar gebied.

De provinciale omgevingsverordening bevat instructieregels die gericht zijn op ETFAL. In paragraaf 4.4 is de Omgevingsverordening van de provincie behandeld en zijn de relevante instructieregels benoemd.

Daarnaast zijn er thema's die vanuit het oogpunt van ETFAL relevant zijn om bij de belangenafweging te betrekken. Deze thema's komen terug in tabel 5.2.

Tabel 5.2 Thema's in het kader van ETFAL

Thema	**Wettelijk kader**	**Relevant?**
Gezondheid	5.1.4 Bkl	Nee, de voorgenomen ontwikkeling heeft geen duidelijke gezondheidscomponenten.

Gezondheidsrisico's vanwege veehouderijen	*	Nee. Het projectgebied is niet gelegen nabij een veehouderij.
Mobiliteit en parkeren	*	Nee, de verwachte toename van verkeersbewegingen kan tevoren worden ingeschat als insignificant. Er is ook geen sprake van een toename van parkeerdruk door de incidentele verkeersbewegingen naar- en van het projectgebied. Toetsing op het aspect mobiliteit en parkeren is niet nodig.
Natuurbescherming NNN	7.3 Bal	Nee. Het projectgebied ligt niet binnen het NNN gebied.
Ecologie: gebiedsbescherming	11.1 Bal	Ja. Zie 5.6
Ecologie: soortenbescherming	11.2 Bal	Ja. Zie 5.7
Ecologie: houtopstanden	11.3 Bal	Nee. Er worden geen bomen of beplanting gekapt.
Welstand	Bruidsschat	Ja, zie 5.8
Bezonning / schaduwhinder	*	Nee. Er is geen sprake van bezonning of schaduwhinder.
Windhinder	*	Nee. Er is geen sprake van windhinder. Er worden namelijk geen gebouwen hoger dan 30 meter gerealiseerd. Derhalve wordt op voorhand aangenomen dat er geen sprake zal zijn van onevenredige windhinder.
Duurzaamheid en klimaatadaptatie	*	Ja. Zie 5.9

* In het kader van ETFAL in de belangenafweging betrokken.

5.2 Omgevingsveiligheid

5.2.1 Wettelijk kader

Omgevingsveiligheid omvat de risico's die ontstaan als gevolg van opslag, productie, gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen en windturbines. Voor externe veiligheidsrisico's zijn regels opgenomen in paragraaf 5.1.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De paragrafen 5.1.2.2 tot en met 5.1.2.6 van het Bkl gaan over het toelaten van beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties in verband met het externe veiligheidsrisico van een activiteit die op een locatie is toegelaten op grond van een omgevingsplan.

Binnen aandachtsgebieden dient rekening te worden gehouden met het groepsrisico. Het groepsrisico betreft de kans op het overlijden van een groep van tien of meer personen per jaar als gevolg van een ongewoon voorval. Het groepsrisico legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers.

Onder de Omgevingswet is gekozen voor een nieuwe benadering van het groepsrisico, met aandachtsgebieden. Aandachtsgebieden laten zien op welke locaties extra aandacht nodig is om aanwezigen te beschermen tegen mogelijke ongevallen bij activiteiten met gevaarlijke stoffen. Aandachtsgebieden laten zien waar mensen binnenshuis, zonder aanvullende maatregelen, onvoldoende beschermd zijn tegen gevaren uit de omgeving. Voorbeelden van die gevaren zijn warmtestraling (brand), overdruk (explosie) en giftige stoffen in de lucht (gifwolk).

Verder dient op grond van artikel 5.2 van het Bkl voor de risico's van branden, rampen en crises als bedoeld in artikel 10, onder a en b, van de Wet veiligheidsregio's, rekening te worden gehouden met het belang van:

1. het voorkomen, beperken en bestrijden daarvan;
2. de mogelijkheden voor personen om zich daarbij in veiligheid te brengen; en
3. de geneeskundige hulpverlening, bedoeld in artikel 1 van die wet.

5.2.2 Toetsing

Toetsing

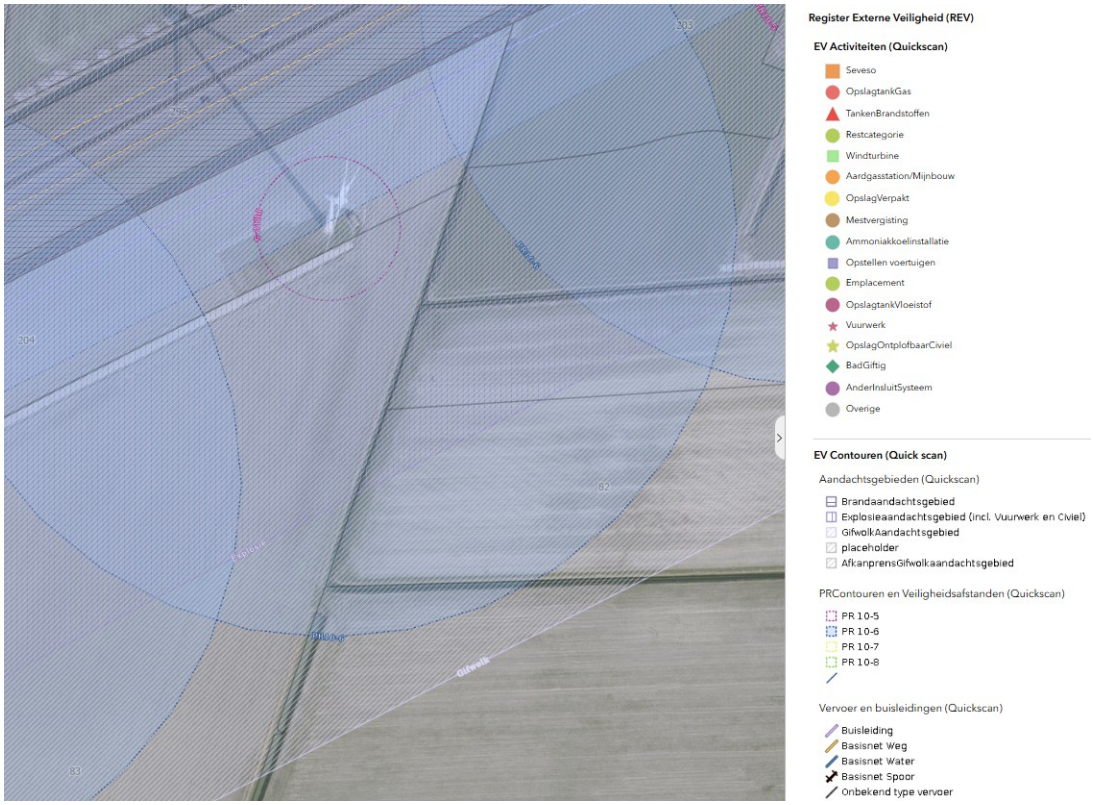
Toelaten kwetsbare gebouwen

In het projectgebied worden batterijcontainers en toebehoren geplaatst. Dit zijn geen (zeer- of beperkt) kwetsbare gebouwen of -locaties in het kader van het Bkl. Er worden dus geen beperkt kwetsbare, kwetsbare en zeer kwetsbare gebouwen en beperkt kwetsbare en kwetsbare locaties mogelijk gemaakt met de voorgenomen ontwikkeling.

Aandachtsgebieden met een extern veiligheidsrisico

Aan de hand van de Risicokaart (zie onderstaande figuur) is een inventarisatie gemaakt van risicobronnen in en rond het projectgebied. Uit de inventarisatie blijkt dat het projectgebied binnen het gifwolkaandachtsgebied en gedeeltelijk binnen het explosieaandachtsgebied van de N31 is gesitueerd.

Omdat er in de toekomstige situatie geen sprake is van (zeer-, beperkt-) kwetsbare gebouwen. Daarnaast is doorgaans geen sprake van langdurig verblijf binnen deze aandachtsgebieden in de toekomst. Alleen tijdens de aanleg en constructie van de EOS is sprake van een kort verblijf van personen. Een is een verantwoording van het groepsrisico is derhalve niet noodzakelijk.

Figuur 5.1: Aandachtsgebieden in relatie tot het projectgebied (bron: Atlas voor de leefomgeving)

Advies brandweer Fryslân

Brandweer Fryslân heeft op 13 april een advies uitgebracht over de voorgenomen ontwikkeling (zie bijlage 4). Het belang van de brandweer is om de fysieke veiligheid en de brandweerzorg in Fryslân goed geregeld te hebben. De doelen die de brandweer nastreeft zijn het voorkomen en beperken van brand(gevaar) en slachtoffers en het borgen van een veilige en adequate incidentbestrijding.

Brandweer Fryslân merkt op dat het EOS als nieuwe risicobron moet worden beschouwd, maar ziet geen directe knelpunten voor de omgeving. Wel adviseert de brandweer om bij de verdere uitwerking van het project rekening te houden met de maatregelen uit PGS 37-1, onder meer op het gebied van brandveiligheid, bereikbaarheid, bluswatervoorzieningen en incidentbestrijding.

De concrete adviespunten die verder zijn uitgewerkt in de planvorming zijn:

1. Borgen dat er aan maatregel M27 van de PGS 37-1 wordt voldaan (ijsafslag Windturbine):
2. De onderlinge afstand tussen de EOS-en moet worden geborgd volgens M51, zodat brandoverslag kan worden voorkomen.
3. Het opstellen van noodplan (M64) op te stellen en voor de installatie en af te stemmen met Brandweer Fryslân.

Toetsing aan advies

Binnen het project wordt een energieopslagsysteem (EOS/BESS) gerealiseerd met een opslagcapaciteit van circa 34 MWh. Een dergelijk systeem kan in geval van een incident leiden tot effecten zoals brand, explosie en het vrijkomen van toxische verbrandingsproducten. Om die reden wordt een EOS beschouwd als een risicobron voor de omgeving.

De dichtstbijzijnde woning bevindt zich op een afstand van circa 380 meter van het beoogde energieopslagsysteem. Uit het advies van Brandweer Fryslân blijkt dat het voor een EOS relevante gifwolkaandachtsgebied circa 20 meter bedraagt. Tevens blijkt uit het advies dat binnen dit aandachtsgebied geen bebouwing aanwezig is waar personen verblijven. Gelet op de afstand van circa 380 meter tussen het EOS en de dichtstbijzijnde woning is voldoende aannemelijk dat ter plaatse van woningen geen onaanvaardbare veiligheidsrisico's optreden als gevolg van een incident met het energieopslagsysteem.

Tijdens het selecteren van de locatie van de EOS is rekening gehouden met maatregel M27. De opstelling is niet nabij de windmolen gelegen. De afstand van de meest dichtbijzijnde batterijcontainer tot de basis van de windmolen is circa 100 meter. Hierdoor is schade aan de EOS door ijsafslag op voorhand uit te sluiten.

De voorgenomen EOS-installatie met een opslagcapaciteit van circa 34 MWh vormt een potentiële risicobron. De dichtstbijzijnde woning bevindt zich op circa 380 meter van de installatie. Gelet op deze relatief grote afstand is niet aannemelijk dat sprake is van directe gevolgen voor omliggende woningen. De installatie wordt daarnaast uitgevoerd overeenkomstig de geldende veiligheidsvoorschriften voor energieopslagsystemen, waaronder de uitgangspunten van PGS 37-1.

De opzet van de EOS is daarnaast zodanig ontworpen dat kan worden voldaan aan M51. De onderlinge afstand

tussen de paren batterijcontainers is conform maatregel M51 van de PGS 37-1. De initiatiefnemer heeft een noodplan opgesteld volgens M64 en deze gedeeld met Brandweer Fryslân.

Geconcludeerd wordt dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling. Door de aanzienlijke afstand tot omliggende woningen en de toepassing van de voorgeschreven veiligheidsmaatregelen is sprake van een aanvaardbaar veiligheidsniveau voor de omgeving.

5.2.3 Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan het aspect omgevingsveiligheid. Tijdens de uitwerking van de voorgenomen ontwikkeling is ook het advies van Brandweer Fryslân in acht genomen. Het aspect omgevingsveiligheid vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.3 Water

5.3.1 Wettelijk kader

Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen van grote invloed zijn op de waterhuishouding in een gebied. Ze kunnen gevolgen hebben voor de waterkwantiteit, de waterkwaliteit en de waterveiligheid. Bij verlening van een omgevingsvergunning voor een BOPA moet daarom rekening worden gehouden met de gevolgen voor het beheer van watersystemen (weging van het waterbelang). Het toetsingskader voor het aspect water is gebaseerd op het nationale en decentrale beleid, waaronder het Bkl, de provinciale omgevingsverordening en de geldende Waterschapsverordening van het bevoegd waterschap.

In de Omgevingswet is aangegeven dat elke provincie verplicht is een Regionaal Waterprogramma op te stellen. Het Regionaal Waterprogramma 2022/2027 is op 30 november 2022 vastgesteld door Provinciale Staten. In dit programma legt de provincie het beleid voor waterbeheer vast voor deze planperiode. Dit beleid is grotendeels continuering van de koers zoals is verwoord in het Vierde Waterhuishoudingsprogramma 2016-2021 en in programma's waarin de provincie samenwerkt met Wetterskip Fryslân, Friese gemeenten en Vitens. De principes die worden gehanteerd zijn:

- Meervoudig ruimtegebruik;
- Omgevingskwaliteit als ontwerpbasis;
- Koppelen en verbinden van opgaven;
- Gezond en veilig.

Het hoofddoel is dat de provincie Fryslân in 2050 zoveel mogelijk waterrobuust en klimaatbestendig is ingericht.

Voor het aspect water kunnen de instructieregels uit hoofdstuk 5 van het Bkl van belang zijn, alsmede de instructieregels voor het Omgevingsplan uit de provinciale omgevingsverordening. Ook moet er worden gekeken of er belangen van Wetterskip Fryslân geraakt worden bij de ontwikkeling. Voor dit laatste kan een digitale wateradvies gedaan worden.

5.3.2 Toetsing

Voorafgaand aan de omgevingstafel op 14 april 2026 heeft Wetterskip Fryslân aandachtspunten meegegeven voor de verdere uitwerking van het project. Deze punten zijn in deze paragraaf verwerkt en worden nader toegelicht.

Waterveiligheid

Uit de door het waterschap ingebrachte aandachtspunten volgt in de eerste plaats dat de waterveiligheid van het EOS expliciet moet worden onderbouwd in het kader van waterrobuust bouwen. Het maaiveld ter plaatse ligt rond circa -0,05 tot +0,05 m NAP en er is sprake van een maatgevend boezempeil van -0,03/300 jaar.

De batterijcontainers worden in de toekomstige situatie op een fundering inclusief verhoging geplaatst. Hierdoor staan de batterijcontainers in het geval van een overstroming niet onder water.

Watergangen en waterhuishouding

Daarnaast is van belang dat ter plaatse waterbelangen aanwezig zijn in de vorm van watergangen, waaronder hoofdwatergangen met aan weerszijden een onderhoudsstrook van 5 meter, en een rioolpersleiding met een privaatrechtelijke beschermingsstrook van 6 meter.

Deze randvoorwaarden zijn in het ontwerp betrokken, zoals ook te lezen is in hoofdstuk 2. Uit de landschappelijke analyse volgt bovendien dat langs de snelweg een primaire watergang aanwezig is en direct ten oosten van het projectgebied een secundaire watergang, welke in stand moeten worden gehouden. Ook is bij de verdere uitwerking als uitgangspunt gehanteerd dat bestaande sloten en greppels behouden blijven.

Rioolpersleiding

Ten aanzien van de rioolpersleiding is in afstemming met Wetterskip Fryslân het plan aangepast, in die zin dat de batterijopslag en de aarden wal buiten de beschermingszone van de leiding zijn gepositioneerd. Het waterschap heeft met deze aangepaste situering en uitvoeringswijze ingestemd op 9 juli 2026.

5.3.3 Conclusie

De ontwikkeling in het projectgebied voldoet aan de waterschapsuitgangspunten voor waterbeheer. De aandachtspunten van het Wetterskip, welke naar voren zijn gekomen tijdens de tijdens de omgevingstafel, zijn in acht genomen en verwerkt in de planvorming. Het aspect water vormt daarmee geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

5.4 Cultureel erfgoed

5.4.1 Wettelijk kader

Op grond van het Bkl moet rekening worden gehouden met het belang van het behoud van cultureel erfgoed. Deze instructie geldt nadrukkelijk ook voor bekende en aantoonbaar te verwachten archeologische monumenten, waarbij 'aantoonbaar' betekent dat de verwachting is gebaseerd op relevante bodemkundige, archeologische of historische informatie.

Onder cultureel erfgoed vallen onder meer archeologie, cultuurhistorie, monumenten, karakteristieke panden, beschermde gezichten, monumentale bomen en landschappen.

Bij de beoordeling van een omgevingsvergunning voor een BOPA moet rekening worden gehouden met het behoud van deze waarden en dient een passend beschermingsregime te worden gewaarborgd.

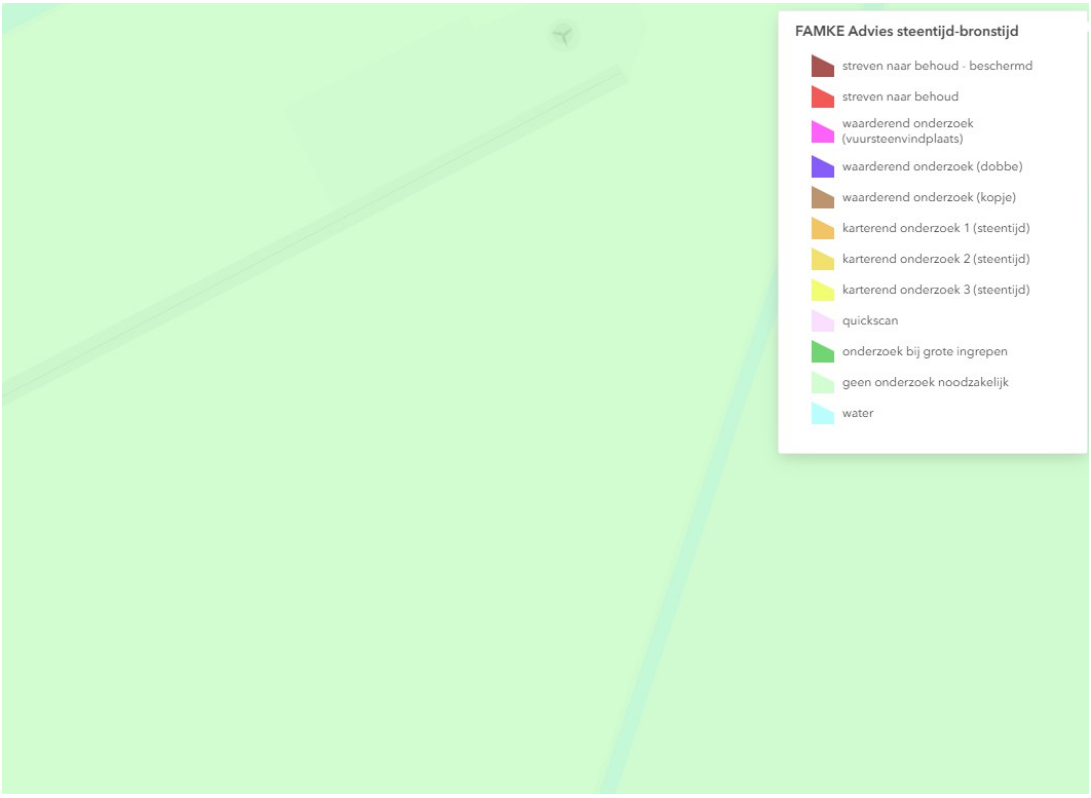
Na een korte analyse blijkt dat er op voorhand geen monumenten, karakteristieke panden, beschermde gezichten, monumentale bomen en/of landschappen aanwezig zijn in en rondom het projectgebied. Derhalve wordt in onderstaande paragraaf alleen ingegaan op de onderdelen archeologie en cultuurhistorie.

5.4.2 Toetsing

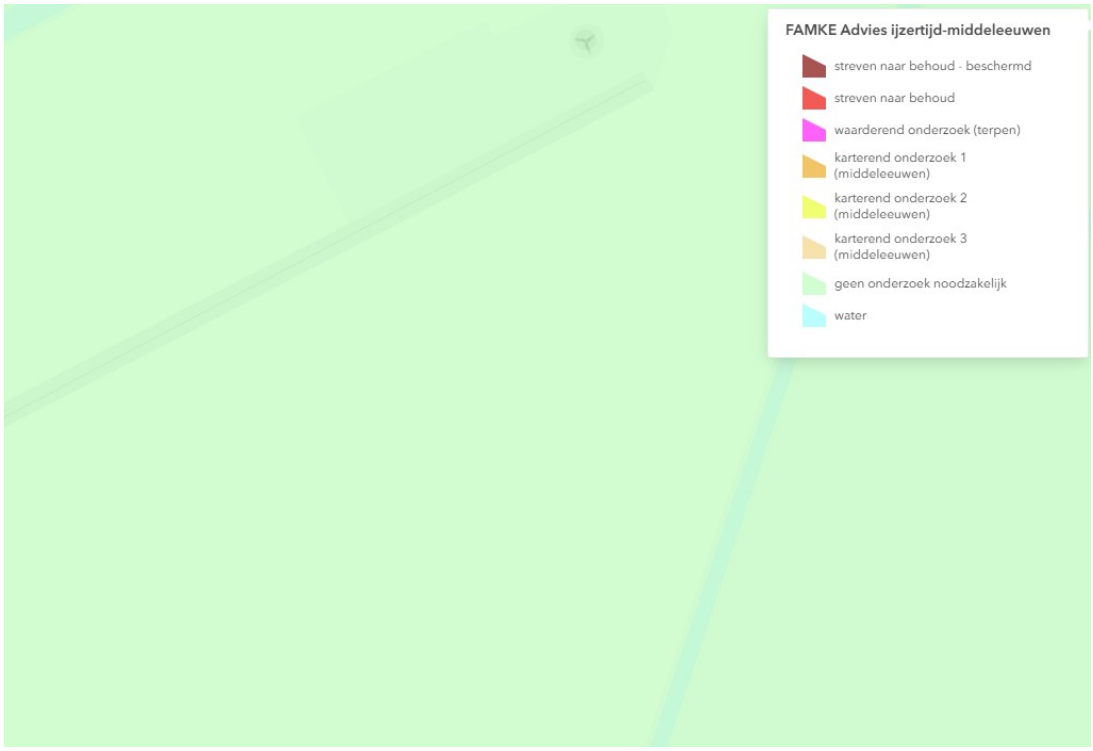
Archeologie

Om te bepalen of er sprake is van archeologische verwachtingswaarden in het projectgebied is de Friese Archeologische MonumentenKaart Extra (hierna: FAMKE) geraadpleegd. De archeologische adviezen op de FAMKE zijn gebaseerd op kennis van al bekende archeologische terreinen en op zogeheten archeologische verwachtingen, die op hun beurt weer gebaseerd zijn op bronnen als de bodemkaart, veldwerk en literatuurstudie(s).

De FAMKE bestaat uit twee advieskaarten, één voor de periode steentijd - bronstijd (300.000 - 800 v Chr), en één voor de periode ijzertijd - middeleeuwen (800 v Chr - 1500 n Chr). Door middel van de twee advieskaarten kan worden nagegaan welke onderzoeksinspanning gevraagd wordt op een bepaalde plaats qua archeologie. Onderstaande figuren tonen een uitsnede van beide kaarten van de FAMKE.

Figuur 5.2: Uitsnede kaart FAMKE steentijd - bronstijd (bron: Provinsje Fryslân)

Figuur 5.3: Uitsnede kaart FAMKE IJzertijd - Middeleeuwen (bron: Provinsje Fryslân)

Uit beide uitsnedes van de kaart volgt dat er geen 'onderzoek noodzakelijk' is. Een archeologisch onderzoek is derhalve niet nodig voor de voorgenomen ontwikkeling. Het onderdeel archeologie vormt voor het aspect cultuurhistorie geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

Cultuurhistorie
Het projectgebied ligt in het kweldervlaktenlandschap van Noordelijk Westergo, een oud cultuurlandschap dat is ontstaan door natuurlijke sedimentatieprocessen en eeuwenlange ontginning en waterbeheersing. Kenmerkend voor dit landschap zijn de vlakke ligging, zware kleigronden, een lage bebouwingsdichtheid en een grootschalige, deels onregelmatige blokverkaveling, met structurerende elementen zoals sloten, dijken en infrastructuur.

Uit de historische ontwikkeling blijkt dat het gebied zich heeft ontwikkeld van kleinschalige verkaveling met gras- en akkerlanden naar een grootschaliger landbouwgebied, mede onder invloed van infrastructuur zoals de aanleg van de A31 en de latere plaatsing van windturbines. Deze elementen hebben geleid tot een modern productielandschap waarin grootschalige energie-infrastructuur een belangrijke rol speelt.

De voorgenomen ontwikkeling – de realisatie van een energieopslagsysteem (EOS) bij windpark Riedpolder – sluit aan op deze bestaande ontwikkeling. De situering nabij bestaande energie-infrastructuur (windturbines en transformator), de compacte opzet en de landschappelijke inpassing met een aarden wal (in de vorm van een dijk) zorgen ervoor dat de karakteristieke verkavelingsstructuur, openheid en schaal van het landschap behouden blijven. Daarmee wordt aangesloten bij de historisch gegroeide ruimtelijke structuur van het gebied.

Gelet hierop worden geen cultuurhistorisch waardevolle structuren of elementen aangetast. De ontwikkeling respecteert de ontstaansgeschiedenis en ruimtelijke kenmerken van het gebied en vormt een logische

voortzetting van het bestaande energieproductielandschap. Het onderdeel cultuurhistorie vormt derhalve geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.4.3 Conclusie

Er zijn geen monumenten, beschermde gezichten of andere cultuurhistorische of archeologische waarden die worden geraakt. Vanuit het aspect cultureel erfgoed bestaan er geen belemmeringen voor de ontwikkeling in het projectgebied.

5.5 PKB-Waddenzee en Waddengebied

5.5.1 Wettelijk kader

Artikel 5.129f lid 2: Voor zover een omgevingsplan van toepassing is op het Waddengebied, met uitzondering van de PKB-Waddenzee, en bouwactiviteiten toelaat, bepaalt het omgevingsplan:

a. voor bouwactiviteiten in stedelijk gebied dat de maximaal toelaatbare hoogte voor bouwwerken aansluit bij de hoogte van de bestaande bebouwing; en
b. voor bouwactiviteiten buiten stedelijk gebied dat de maximaal toelaatbare hoogte voor bouwwerken en de aard en doeleinden van nieuwe bebouwing passen bij de aard van het omringende landschap.

Omdat voorliggende BOPA uiteindelijk wordt verwerkt in het omgevingsplan, is dit toetsingskader ook geldig voor voorgenomen ontwikkeling.

5.5.2 Toetsing

Het projectgebied ligt buiten stedelijk gebied, waardoor artikel 5.129f, tweede lid, onder b, van toepassing is.De voorziene bouwwerken bestaan uit een energieopslagsysteem met een beperkte bouwhoogte en een compacte opzet.

De hoogte van de batterijcontainers en bijbehorende inpassing blijft ondergeschikt aan de aanwezige grootschalige elementen in de omgeving, zoals de windturbines en de infrastructuur van de A31.

De aard en het doel van de bouwwerken sluiten aan bij het bestaande energieproductielandschap. De ontwikkeling vormt een functionele uitbreiding van de aanwezige energie-infrastructuur en past daarmee bij het gebruik en karakter van het gebied.

Door de compacte inrichting en de landschappelijke inpassing met een aarden wal blijft de openheid en schaal van het omringende landschap behouden.Geconcludeerd wordt dat de hoogte, aard en het doel van de bouwwerken passen bij de aard van het omringende landschap. Daarmee wordt voldaan aan artikel 5.129f, tweede lid, onder b, van het Bkl.

5.5.3 Conclusie

Er kan worden voldaan aan artikel 5.129f tweede lid, onder b van het Bkl. Hiermee is de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming met het aspect 'Landschappelijke kwaliteiten Kust, PKB-Waddenzee en Waddengebied'.

5.6 Ecologie: gebiedsbescherming

5.6.1 Wettelijk kader

Bij het toelaten van een nieuwe ontwikkeling moet, met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties, worden aangetoond welke effecten deze kan hebben op beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied.

In Nederland worden diverse gebieden beschermd vanwege hun bijzondere waarde voor flora en fauna. Dit betreft onder andere Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland-gebieden (NNN).

Natura 2000-gebieden

Nederland kent 162 Natura 2000-gebieden. Dit Natura 2000-netwerk bestaat uit gebieden die zijn aangewezen onder de Vogelrichtlijn en onder de Habitatrichtlijn. Beide Europese richtlijnen zijn belangrijke instrumenten om de Europese biodiversiteit te waarborgen. Alle gebieden zijn geselecteerd op grond van het voorkomen van soorten en habitattypen die vanuit Europees oogpunt bescherming nodig hebben.

Natuurnetwerk Nederland-gebieden (NNN-gebieden)

Het NNN vormt een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, gericht op de bescherming, instandhouding en (waar nodig) het herstel van een gunstige staat van instandhouding van:

- aanwezige dier- en plantensoorten;
- typen natuurlijke habitats;
- leefgebieden van soorten die van nature in Nederland voorkomen.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet worden beoordeeld of sprake is van mogelijke negatieve effecten, zoals een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige natuur.

5.6.2 Toetsing

Het projectgebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied of een NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Waddenzee, gelegen op ongeveer 3,5 kilometer.

Het projectgebied is door deze relatief grote afstand niet een kritische locatie. Directe significante effecten zoals areaalverlies en versnippering kunnen hierdoor worden uitgesloten. De ontwikkeling in het projectgebied zou wel kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden in de omgeving. Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige deel van het Natura 2000-gebied de Waddenzee ligt op een afstand van circa 3,5 van het projectgebied.

Met de nieuwste release van rekenmodel AERIUS (versie 2025.3) is een berekening uitgevoerd om de mogelijke gevolgen van de ontwikkeling voor de stikstofdepositie binnen Natura 2000-gebieden in beeld te brengen. De berekening plus bijbehorende memo is samengevat in het stikstofonderzoek (zie bijlage Stikstofonderzoek).

Uit de berekening met AERIUS Calculator (versie 2025.3) voor de realisatie- en gebruiksfase blijkt dat er geen toename is van stikstofdepositie hoger dan 0,00 mol/ha/jr. Op basis van de berekening zijn significante

negatieve effecten op Natura 2000-gebied in zowel de realisatiefase als de gebruiksfase uitgesloten. Het plan is niet evident onuitvoerbaar in het kader van de Omgevingswet. Ook is voor de beoogde ontwikkeling geen aanvraag omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit noodzakelijk.

5.6.3 Conclusie

Ten aanzien van het aspect gebiedsbescherming gelden er geen belemmeringen voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.7 Ecologie: soortenbescherming

5.7.1 Wettelijk kader

De activiteit waarvoor een omgevingsvergunning voor een BOPA wordt aangevraagd en die mogelijke gevolgen heeft voor beschermde dieren of planten, wordt aangemerkt als een flora- en fauna-activiteit. In beginsel is het verboden om zonder vergunning een dergelijke activiteit te verrichten.

Door de brede definitie van een flora- en fauna-activiteit is het bij de BOPA-activiteit in de meeste gevallen nodig om te controleren of er soorten aanwezig zijn en welke soorten dat zijn. Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een BOPA moet worden onderzocht of er beschermde soorten aanwezig zijn op of direct nabij de locatie.

Ook geldt altijd de specifieke zorgplicht, wat inhoudt dat maatregelen moeten worden getroffen om nadelige gevolgen voor beschermde soorten te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.

5.7.2 Toetsing

De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een energieopslagsysteem binnen het projectgebied, dat momenteel in gebruik is als landbouwgrond. De activiteit kan in algemene zin worden aangemerkt als een flora- en fauna-activiteit, aangezien ingrepen in de fysieke leefomgeving mogelijke gevolgen kunnen hebben voor beschermde soorten.

Het projectgebied bestaat echter uit intensief gebruikt agrarisch bouwland, dat regelmatig wordt bewerkt en wordt gekenmerkt door een eenvormige vegetatiestructuur. Dergelijke gronden hebben doorgaans een beperkte ecologische waarde en bieden weinig geschikt leefgebied voor beschermde soorten. Potentiële verblijfplaatsen of essentiële functies voor beschermde soorten zijn, gelet op het huidige gebruik en de inrichting, niet of slechts in zeer beperkte mate aanwezig.

Gelet hierop is het op voorhand aannemelijk dat beschermde soorten niet aanwezig zijn in het projectgebied of de directe nabijheid daarvan, dan wel dat zij geen gebruikmaken van het projectgebied voor essentiële functies zoals voortplanting of vaste rust- en verblijfplaatsen. Een nader ecologisch onderzoek wordt daarom in dit geval niet noodzakelijk geacht.

Wel geldt onverkort de specifieke zorgplicht. Dit houdt in dat tijdens de uitvoering passende maatregelen worden getroffen om eventuele nadelige effecten op aanwezige soorten te voorkomen of te beperken, bijvoorbeeld door werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren en het projectgebied voorafgaand aan

de werkzaamheden visueel te controleren.

Geconcludeerd wordt dat, gezien de aard en het gebruik van het projectgebied, het uitvoeren van een ecologisch onderzoek niet noodzakelijk is en het aspect ecologie geen belemmering vormt voor het plan, mits invulling wordt gegeven aan de zorgplicht.

5.7.3 Conclusie

Gelet op het huidige gebruik van het projectgebied als intensief agrarisch bouwland en de daarmee samenhangende beperkte ecologische waarde, is het niet aannemelijk dat beschermde soorten aanwezig zijn of dat het gebied een essentiële functie vervult voor dergelijke soorten. Met inachtneming van de specifieke zorgplicht kunnen eventuele negatieve effecten worden voorkomen of beperkt. Het aspect ecologie, specifiek soortenbescherming, vormt derhalve geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.8 Welstand

5.8.1 Wettelijk kader

Welstand gaat over hoe de uiterlijke kenmerken van een bouwwerk in de omgeving passen, denk aan vorm, kleur of gebruikte materialen. De redelijke eisen van welstand zijn vastgelegd in de 'Welstandsnota Harlingen 2024', vastgesteld door de gemeenteraad op 10 april 2024.

De nota is opgesteld in aansluiting op de Omgevingswet en blijft tot uiterlijk 2031 van kracht als beleidsregel, totdat de regels in het omgevingsplan zijn opgenomen. Voor veelvoorkomende bouwkundige ingrepen, zoals dakkapellen en zonnepanelen, zijn in de nota aanvullende toetsingscriteria opgenomen.

De beoordeling van bouwplannen vindt plaats door het college van burgemeester en wethouders, dat zich hierbij laat adviseren door de Adviescommissie. Omgevingskwaliteit (Hûs & Hiem).

5.8.2 Toetsing

De bouwplannen worden, voordat de omgevingsvergunning voor de technische bouwactiviteit wordt verleend, voorgelegd aan de welstandscommissie (Hûs en Hiem). Daaruit voorkomende aandachtspunten worden verwerkt in het definitieve ontwerp.

5.8.3 Conclusie

De bouwplannen worden, voordat de omgevingsvergunning voor de technische bouwactiviteit wordt verleend, voorgelegd aan de welstandscommissie (Hûs & Hiem). Er wordt verwacht dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het welstandsbeleid en dat het aspect welstand geen belemmering vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

5.9 Duurzaamheid & Klimaatadaptatie

5.9.1 Wettelijk kader

De Omgevingswet biedt geen specifiek toetsingskader voor duurzaamheid. Wel is duurzaamheid een belangrijk thema waar gemeenten bij het opstellen van hun omgevingsplan rekening mee moeten houden. Duurzaamheid is een breed begrip dat verschillende aspecten omvat, zoals de energietransitie, mobiliteit en hergebruik van materialen. Voor klimaatadaptatie gelden de nationale afspraken, met als doel dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is. Nieuwe ontwikkelingen kunnen bijdragen aan dit doel.

5.9.2 Toetsing

Voor de voorgenomen ontwikkeling is geen specifiek wettelijk toetsingskader voor duurzaamheid van toepassing. Wel wordt invulling gegeven aan duurzaamheid als onderdeel van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en in lijn met de doelstellingen van de Omgevingswet.

De ontwikkeling draagt bij aan de energietransitie door het tijdelijk opslaan van duurzaam opgewekte elektriciteit uit het naastgelegen windpark. Hiermee wordt de efficiëntie van duurzame energieproductie vergroot en wordt bijgedragen aan een stabieler en flexibeler energiesysteem.

Daarnaast is bij de inrichting van het projectgebied aandacht besteed aan doelmatig ruimtegebruik en een compacte opzet, waardoor het ruimtebeslag wordt beperkt. De toepassing van ondergrondse kabels en de landschappelijke inpassing met een aarden wal dragen bij aan een zorgvuldig en duurzaam gebruik van de fysieke leefomgeving.

Ten aanzien van klimaatadaptatie is rekening gehouden met water en bodem. De installatie wordt verhoogd aangelegd om wateroverlast te voorkomen en de bestaande waterstructuren blijven behouden. Hiermee wordt aangesloten bij het streven naar een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting.

Geconcludeerd wordt dat de voorgenomen ontwikkeling invulling geeft aan relevante duurzaamheidsdoelen en bijdraagt aan een toekomstbestendige inrichting van het projectgebied.

5.9.3 Conclusie

De voorgenomen ontwikkeling draagt aantoonbaar bij aan de energietransitie en is zorgvuldig ingepast binnen het projectgebied met aandacht voor ruimtegebruik en klimaatadaptatie. Daarmee wordt invulling gegeven aan relevante duurzaamheidsdoelstellingen uit de Omgevingswet. Het aspect duurzaamheid vormt derhalve geen belemmering voor de ontwikkeling.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

In dit hoofdstuk wordt getoetst of de betreffende ontwikkeling economisch niet evident onuitvoerbaar is. Dit houdt in dat:

1. de ruimtelijke ontwikkeling niet evident financieel onuitvoerbaar mag zijn en
2. als de ruimtelijke ontwikkeling kostenverhaalplichtige activiteiten omvat, het verhalen van kosten verzekerd moet zijn.

Wat betreft de financieel-economische uitvoerbaarheid dient te worden beoordeeld of de ontwikkeling financieel haalbaar is. Als op voorhand duidelijk is dat de toegedachte functie om financiële redenen op langere termijn niet zal worden gerealiseerd, behoort de functie niet mogelijk te worden gemaakt.

Ruimtelijke ontwikkeling voor rekening en risico initiatiefnemer

De realisatie van het initiatief wordt volledig bekostigd en uitgevoerd door de initiatiefnemer voor eigen rekening en risico. De initiatiefnemer heeft aan de gemeente voldoende aangetoond dat de ruimtelijke ontwikkeling financieel uitvoerbaar is. Daarmee is aan de eerste vereiste voldaan.

Kostenverhaal

Wie een woning, bedrijfspand of ander gebouw bouwt of verbouwt, moet hiervoor in veel gevallen een bijdrage betalen aan het bevoegd gezag. Deze bijdrage kan bestaan uit de kosten van het opstellen van plannen, nadeelcompensatie, het aanleggen van openbare voorzieningen en het inrichten van de openbare ruimte. Dit wordt kostenverhaal genoemd. Kostenverhaalplichtige activiteiten zijn aangewezen in artikel 8.13 van het Omgevingsbesluit. Op grond van artikel 13.12 Ow is het verboden kostenverhaalplichtige activiteiten uit te voeren voordat de hiervoor geldende kostenverhaalbijdrages zijn betaald. Dit verbod geldt niet in het geval dat het kostenverhaal is verzekerd.

De volgende activiteiten zijn aangewezen als kostenverhaalplichtig:

a. de bouw van een of meer gebouwen met een woonfunctie;
b. de bouw van een of meer hoofdgebouwen anders dan gebouwen met een woonfunctie;
c. de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1.000 m2 bruto-vloeroppervlakte of met een of meer gebouwen met een woonfunctie;
d. de bouw van een gebouw dat geen hoofdgebouw als bedoeld onder b is, met ten minste 1.000 m2 bruto-vloeroppervlakte;
e. de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen met andere gebruiksfuncties dan een woonfunctie tot gebouwen met een woonfunctie, mits het ten minste tien woonfuncties betreft; of
f. de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen met andere gebruiksfuncties dan een kantoorfunctie, een winkelfunctie of een bijeenkomstfunctie voor het verstrekken van consumpties voor het gebruik ter plaatse tot gebouwen met een of meer van deze gebruiksfuncties, mits de cumulatieve bruto-vloeroppervlakte van de nieuwe gebruiksfuncties ten minste 1.500 m2 bedraagt.

De voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling ziet toe op de realisatie van een Energie Opslag Systeem (EOS) met batterijcontainers en toebehoren. De beoogde ontwikkeling is op grond van artikel 8.13 van het

Omgevingsbesluit niet aangewezen als kostenverhaalplichtige activiteit. Kosten voor ambtelijke inzet worden via leges vergoed. Hiermee is ook aan de tweede vereiste voldaan en hieruit volgt dat de ruimtelijke ontwikkeling niet evident economisch onuitvoerbaar is.

Hoofdstuk 7 Belangenafweging en conclusie

Voor zover een aanvraag om een omgevingsvergunning betrekking heeft op een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit houdt in dat er een balans bestaat tussen het beschermen en benutten ten gevolge van de verschillende functies die locaties binnen een gebied kunnen vervullen.

Om dit te kunnen beoordelen moeten alle voor de fysieke leefomgeving relevante omgevingsaspecten en andere thema's (voor zover relevant voor het project en de omgeving daarvan) zorgvuldig worden onderzocht en afgewogen. Uit de beoordeling hiervan volgt of er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dat wordt hieronder samengevat beschreven.

Afweging
In hoofdstuk 5 zijn de relevante milieu- en omgevingsaspecten onderzocht. Uit deze beoordeling blijkt dat de milieueffecten beperkt en aanvaardbaar zijn. Het plan voldoet aan de instructieregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving.

De beoogde ontwikkeling is ook aan het relevante beleidskaders getoetst. Deze toetsing staat in hoofdstuk 4 van voorliggende onderbouwing. Hieruit volgt dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen de relevante beleidskaders.

De ontwikkeling leidt niet tot een onevenredige belasting van de fysieke leefomgeving. De ontwikkeling draagt daarmee bij aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.